



Güvercin Sesleri

Ön Söz

İnsanın ihtiyaçları, doğası gereği farklıdır. Entelektüel yönümüz, bizi diğer canlılardan farklı kılan belirleyici vasfımızdır. Birçok canlıyla ortaklaştığımız içgüdülerimiz haricinde evrimleşen duygu ve düşünce dünyamız, bir medeniyet oluşturan zekâmızın kutupları sayılabilir.

Düşünebilme becerimiz, ihtiyaçlarımızın belirlenmesi ya da karşılanmasında yaşamsal bir işleve sahip olup zamanla daha derin ve karmaşık hâl aldığından düşüncenin kendisi, zihnimizin temel bir ihtiyacı olmuştur.

Hızlı, yoğun bir iletişim ve bilgi atmosferinde düşünmek ve fikir üretmek, çağdaş insanın hayatının bir parçası olduğundan bugün, yaşananları anlayıp yorumlama ve bunlarla ilgili fikir üretebilme entelektüel bir ihtiyaç olmaktan çok rutin bir gereklilik hâlini almıştır.

Her yönüyle yoğun bir iletişim trafiğinin odağında olan gençlerimizin mevcudu doğru ve eksiksiz anlayıp kendilerini ifade etmeleri yani düşüncelerini billurlaştırıp fikir hâline getirmeleri, bireysel ve sosyal bir gerekliliktir artık.

Öğrencilerimizin ülke ve dünya gündemindeki olay ve olgulara ilişkin bakış açıları ve bunlara ilişkin fikirlerini dile getirdikleri köşe yazılarının ilginç, keyifli ve bir o kadar da katkı sağlayıcı olduğuna inanıyorum.

Mahmut KARTAL
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Kısa Ne Oldu

Ülkemizde yaşanan onlarca sıkıntıdan başka çok ciddi bir sorunu var, fevkalade kuraklık... Mamafih idealist dünyadan çıkıp böyle bir sorunu ve başımıza gelecek felaketleri belli etmek istedim. Başta yetkililerin, sonrasında halkımızın çok ciddi önlemler almaları gerektiğinin farkında olunması lazım.

İnsanoğlu için en önemli ihtiyaç olan beslenme, yüzyıllar boyunca farklı şekillerle sağlanmıştır. Bunu da tarım ve hayvancılık gibi olanaklardan sağlamıştır. Sanayi devriminden sonra tüm dünyada hızla artan nüfus, çevre kirliliği, köyden kente göçüş gibi birtakım nedenler ise bazen bu alanı hasara uğratmıştır. Özellikle verimli toprakların betonlaşması, su kaynaklarının kirletilmesi, ormanlık alanların yok edilmesi ekosistemi tehlike atmıştır. Her geçen gün teknolojinin daha da gelişmesi, köyden kente göçün devam etmesi gibi nedenler gün geçtikçe daha fazla etkisini göstermeye başlamıştır, günümüzde olduğu gibi...

Son aylarda herkesin ağzındaki tek şikâyet bir türlü gelmek bilmeyen kış oldu. Türkiye son yirmi altı yılın en kurak günlerini yaşadı. Ocak ayını geride bıraktığımız günlerde son yüz yıldan beri İstanbul'un ortalama sıcaklığı 5 derece iken şu günlerde 17 derece civarında. Böyle bir durum hem iklim değişikliğinin hem de ülkemiz için büyük bir tehdit. Bu tehdit bildiğiniz gibi sadece ülkemiz için değil küresel bir sorun. Son üç senedir kuraklığımıza etkin olan bir şey var o da "Lanina". Lanina, Pasifik Okyanusu'ndaki sıcaklık değişimlerini anlatır.

Bu da bize atmosferdeki her şeyin birbiriyle bağlantılı olduğunu gösterir.

Ülkemizin dört bir yanı tarım yönünden zengin olduğu için hem meteorolojik hem de tarımsal yaşanan kuraklık çiftçileri bu durumda kara kara düşündürmeye başladı. Bir türlü yağmayan kar ve yağmur bu sene hem gıda olarak hem de su krizi olarak karşımıza çıkacak. Buna rağmen insanlarımızda görülen vurdumduymazlık beni çok üzüyor. İnsanlarımızın bu konu hakkında bilinçlendirilmesi gerek. Yağmayan yağmur ve kardan kaynaklı yurdumuzun çiftçileri yer altı suyunu kullanmaktan başka bir çare bırakmıyor. Yetkililerin görevini yerine getirmemesi, çiftçiye verilen desteğin sağlanmaması gibi sebeplerden dolayı yanlış topraklara çok para kazandıran ekimler gibi olaylar yaşanması da susuzluğa bir adım daha götüren sebep. Mısır gibi çok su isteyen bir bitkinin İç Anadolu gibi her mevsim kurak geçen bir bölgede yetiştirilmesi bu sebebin sadece bir örneği. Vahşi sulama izinsiz kuyu kullanımı gibi etkenler de bu sorunlara dâhildir.

Uzmanların açıklamalarına göre susuzluk sorunun önlenmesi için yapacak pek bir şeyin kalmadığı sadece ‘‘Karbon Ayak İzi’’ projesini uygulama çalışmamız gerektiği ve bu projenin bile sonuçlarını 30-40 yıl gibi bir sürede alabileceğimizi açıkladı. 2100 yılına kadar da sıcaklıkların dört derece kadar yükseleceği en kötü senaryolar arasında. Yaşanan bu bütün sorunlar bir tek Türkiye'nin sorunu değil bütün dünyanın sorunu.

Avrupa'da artan sıcaklıklar dağlardaki kâr miktarının azalmasına yol açtı. Asya'da yaşanan doğal felaketler geçmişe bakıldığı zaman çok ciddi derecede bir artış göstermekte.

Ekvator'da ortalama sıcaklığın yükselmesi, artan orman yangınları gibi olaylar örnek olarak gösterilebilir. Eğer böyle bir devamlılık söz konusu olursa dünyanın artık pek yaşanılabilecek bir yer olması imkânsızlaşır. Eskiden alınmayan önlemler, kötü kullanımlar, plansız projersiz şehirleşmeler günümüzün baş belası hâline geldi. Aslında herkes şehirleşmenin, sanayileşmenin ve teknolojinin bu getirilerini biliyordu lakin büyük şirketlerin büyük ihaleleri halkın ve hayvanların hayatının umurunda değildi. İnsanoğlu doğayı mahvedecek teknolojiye sahipken onu tekrar yüceltecek teknolojiye şu an sahip değil. İleride Dünya'nın yaşanabilecek bir yer olamayacağı gerçeğiyle insanın aklına, "Acaba başka bir gezegende hayat nasıl?" soruları geliyor. Muhtemel gelecekte başka bir gezegene tayin olacağız.

Sanatlara, güzelliklere konu olmuş bu güzel nehirlerimizin şu an kaldırım kenarına biriken su parçası kadar olması çok üzücü bir durum. Bizim bilinçli bireyler olarak hiçbir zaman tedbiri elden bırakmayarak yolumuza devam etmemiz gerektir. Yoksa yarınımızın güvende olmadığı bile kesin ve açıktır.

Ahmet Talha DAĞ

Sanat

Sanat; duygu ve düşüncelerin renkler, çizgiler, biçimler, sözler ve sesler aracılığıyla yansıtılmasıdır. Bu bağlamda sanat, insanı ve hayatı anlamlandırabilme ve açıklayabilme çabasıdır. İnsan da sosyal bir varlık olduğu için duygu ve düşüncelerini anlatmak, başkalarıyla paylaşmak ister işte tam bu noktada sanat insanın yardımcısı olur.

Eğitim de sanat gibi insan için var olan, bireyin ve toplumun hayatını şekillendiren önemli bir unsurdur. Eğitim, insana hayatı boyunca karşılaştığı zor durumlar ve olaylar karşısında çözüm üretebilmeyi öğreten ve insanın hayat standartlarını artırmasını amaçlayan çok yönlü bir süreçtir.

Yukarıda bahsettiğim iki kavramı düşündüğümüzde sanat ve eğitimin iç içe olduğunu ve birbirleri için gerekli olduğunu görüyoruz. Bu gereklilik “sanat eğitimi”ni doğurmuştur. Sanat eğitimi, bireyin yaratıcı güç ve potansiyellerini eğitmek, estetik düşünce ve bilinci örgütlemek amacıyla var olmuştur. Sosyal ilişkiler kurma, iş birliği, yardımlaşma, istikrarlı olma, üretkenliği artırma gibi pek çok kazanımları vardır.

Son yapılan araştırmalar da destekliyor ki sanatla uğraşmak, bireyin -özellikle gençlerin- akademik başarısına da etki ediyor. Beynin her iki lobunu da uyardığı için kişi zihinsel olarak aktif kalıyor. Mesela, nota okurken müzik bestelerken bir enstrüman çalarken yeni yöntem ve kavramlar öğrenilir; dans adımlarını ezberlerken resim yaparken ve bir tiyatro oyununu canlandırırken kelime dağarcığı gelişir ve dili anlama becerisi güçlenir. Matematiksel düşünmeye yardımcı olur, resim yaparken çizgilerin ölçümü ve oranı gibi sayısal verileri

kullanmayı gerektirir. Karar verme, strateji oluşturma, planlama ve yansıtma gibi önemli liderlik becerileri gelişir. Bir tiyatro produksiyonu, bir konser veya bir sanat gösterisi hazırlığı yapılırken ortak bir amaç olduğundan iş birliğı ortamı kurulur bu da ekip çalışması yapma becerisini güçlendirir. Tüm bunları göz önünde bulundurduğumuzda akademik açıdan başarılı olmak kaçınılmazdır. Bu yüzden çocukları küçük yaşta sanata yönlendirmek onları her açıdan olumlu etkileyecektir. Ebeveynler bunun bilincinde olmalı...

Sanatla uğraşmaya küçük yaşta başlanmalı dedik ama başlamanın bir yaşı yoktur tabii. Hayat, tutunduğumuz yerden başlar. Fakat yetişkinler hep bir şeylere yetişmeye çalışıyor, bir çiçeğı koklamaya bile zamanları yokmuş gibi davranıyorlar. Bu yaşam tarzı da onları ruhsal bunalıma ve beraberinde de ciddi hastalıklara bulaştırıyor. Oysa herhangi bir sanat dalıyla uğraşmak bizi günlük yaşamın stresinden uzaklaştırıp kendimizi dinlememiz için bir fırsat sağılar. İlgi alanlarımız ne olursa olsun dış dünyadan uzaklaşıp kendimiz için bir şeyler yapmamızı, günün yorgunluğunu, gerginliğini gidermemiz için mola vermemizi ve deşarj olmamızı sağılar.

Duygu ve düşüncelerimizi serbest bırakırsak iç sesimizi daha fazla duyduğumuzu, endişe ve kaygulardan arınıp rahatladığımızı, gevşediğimizi fark ederiz. Yaptığımız işe yoğunlaştıığımızda zamanın nasıl akıp gittiğini anlamayız, bu bizim günlük yaşamın dışına çıkıp kendimizle baş başa kaldığımız nadir “an”lardandır. Boğulduğumuzu hissettiğimiz anlarda mola vermek, estetik şeylere yönelmek sanatın getirdiğı bir kazanımdır.

Ayşe Naz TUNÇER

Su Kıtlığı

Yaşamımız için vazgeçilemez bir besin maddesi olan su, bizim için çok değerlidir. Her maddenin, yaşayan her canlının temel unsurunu oluşturur. Çevremize dikkatli baktığımızda bunun farkına varabiliriz aslında. Vücudumuzun, soluduğumuz havanın, yaşadığımız gezegenimizin, yediğimiz besinlerin ve verebileceğimiz bir sürü örneğin büyük çoğunluğu sudan oluşur. Peki, evrenin var oluşundan beri bir döngü hâlinde devamlılığını sürdüren su hiç mi tükenmez? Aslında sorun tam da bu noktada başlar.

Gezegenimizde bulunan suların büyük çoğunluğu tuzlu sudur. Canlıların kullanabileceği tatlı su ise sınırlıdır ve her bölgeye eşit olarak dağılmamıştır. Nüfus artışı, su kaynaklarının kirlenmesi, küresel ısınma gibi birçok doğal ve beşeri sebepler dolayısıyla kısıtlı kaynaklar daha da azalmaktadır. Bu da birçok ülkenin su kıtlığı çekmesine neden olmaktadır.

Peki, Türkiye’de su kıtlığı yaşanır mı ? Su kıtlığını tanımlamak için kullanılan Falkenmarks İndeksi’ne göre kişi başına düşen yıllık su miktarı 1.400 metreküp ile Türkiye su sıkıntısı olan ülke konumundadır. 2030 yılında artan nüfus ile kişi başına düşen yıllık su miktarının 1.200 metreküpe düşmesiyle su kıtlığı çeken bir ülke olması bekleniyor. Üstelik ortalama sıcaklıkların artması, kuraklık, yağışların azalması gibi sonuçları ile şimdiden yüzleşmeye başladık bile. Barajlarımızda azalan sular ve kuruyan göller bu gidişatın sinyallerini gönderiyor.

Su kaynaklarımız azalmasının başlıca sebepleri ise su israfı, arıtma yetersizliği, betonlaşma, zararlı gazlar ve atıklar, bilinçsiz tarım- toprak yönetimidir. Nüfusun artışı ve insanların bu konuda bilinçsizliğinin devamı ile ekosistemlerin çökmesi gibi çok muhtemel bir sorun ile yüzleşebiliriz.

Bu bilgiler sonucunda “ Ne yapmalıyız ?” sorusu karşımıza çıkıyor. Sanayi atıklarının tarım ilaçlarının ve kimyasalların sulara karışması önlenmeli, arıtma tesisleri arttırılmalı, suyun tutumlu kullanılması sağlanmalı, israf edilmemeli, bunun için de insanlar bilinçlendirilmelidir. Bireysel olarak ise çocuklarımıza suyu temiz tutmanın önemini aşılmalıyız. Dişlerimiz fırçalarken suyu açık bırakmayarak duş süremizi azaltarak bile 1 yılda tonlarca suyun israf olmasına engel olabiliriz.

Bilinçli yaşayarak minik alışkanlıklarla bile büyük felaketlere engel olabiliriz. Bu gezegen hepimizin evi, onu temiz tutarak hem kendimiz için hem de gelecek nesillerimiz için mutlu ve sağlıklı yarınlar oluşturabiliriz.

Ayşegül ÇETİNKAYA

Mülteci Sorunu

Ülkede yaşayan herkesin bildiği gibi Türkiye’de büyük bir mülteci sorunu bulunmakta. Kimileri bu mültecileri bir sorun olarak görmeseler de mülteciler ülkemiz için her açıdan sorundur.

Ülkeye kaçak olarak giren kayıtsız mülteciler şehirlerimizde büyük güvenlik sorunlarına yol açıyorlar. Mültecilerin çoğu geldikleri günden beri ülkede birçok olaya karıştılar ve neredeyse hepsinde kayıtsız oldukları için ceza almadan kurtuldular. Mültecilerin ülkeye kayıtsız ellerini kollarını sallayarak girebilmesinin sebebi günümüzde sınırlarımızdan geçişlerine göz yumulmasıdır.

Komşu ülkemizde çıkan iç savaş neticesiyle ülkeye yaşlı, çocuk ve kadınlar sığınmacı olarak gelmesi oldukça doğalken eli kolu tutan, savaşıp ülkesini kurtarabilecek bireylerin sığınmacı sıfatıyla ülkeye girmeye çalışması tek kelimeyle korkaklıktır. Bu kişilerin kendi vatanlarına faydaları olmamış ki bize olsun! Savaştan kaçan sığınmacılar arasından vasıflı olanlar Avrupa’ya gittiler, peki bize ne kaldı? Çürük yumurtalar!

Bu mülteciler ülkemize ekonomik ve sosyal açıdan çok zararlıdırlar. En kısa zamanda mazeret fark etmeksizin hepsini ülkelerine geri göndermek, ülkemiz için en iyisi olacaktır. Evet, onlar mağdur, savaşmayı onlar istemedi. Bu onların seçimi değildi ancak bizim ülkemizde yaptıkları her türlü kötülük onların kendi istekleri ve seçimleri sonucunda yaptıkları şeyler. Ülkeyi mültecilerden en kısa zamanda arındırmalıyız!

Bedirhan BALTÜRK

Sigara İçmek

Her Gün Birçok Cana Sebep Oluyor

Tüm dünyada sigara içen birçok kişi bulunmaktadır. İçenlerin çoğu ya da hepsi zararlarını bilmesine rağmen tüketimine devam etmektedir. Dünyada her yıl 5 milyondan fazla insanın ölümüne yol açan son derece zararlı alışkanlıklardan biridir sigara tüketimi. Türkiye'de ise her yıl 83 bin 100 kişi sigara kaynaklı nedenlerle yaşamını yitirirken 252 bin çocuk ve 14,5 milyon yetişkin tütün ürünü kullanıyor. Sizce de bu oran çok fazla değil mi?

Sigara dumanında 7 binden fazla kimyasal bulunur. Bunların yüzlercesi zehirli, 70'ten fazlası ise kanser yapıcı özelliكتedir. Sigaranın içinde bulunan nikotin adı verilen madde böcek ilacı olarak da kullanılan güçlü bir uyarıcı etkiye sahiptir. Nikotinin bu özelliğinden dolayı sigara içen kişilerde zaman içerisinde bağımlılık meydana gelir. Sigara, insan üzerinde fiziksel ve psikolojik zararlar oluşturur.

Sigaranın Zararlarına Dikkat Çekelim

Dünya genelinde her 6 saniyede bir kişinin hayatını kaybetmesinden sorumlu olan sigara ve zararları ile ilişkili sağlık problemleri başlıca şu şekilde sıralanabilir :

- 1-Kanser*
- 2-Kalp Damar Hastalıkları*
- 3-Solunum Sistemi Hastalıkları*
- 4-Böbrek Hastalıkları*
- 5-Depresyon*

6-Tip 2 Diyabet

Daha birçok hastalık olduğunu bildiğimiz hâlde neden kendimize bu kötülüğü yapıyoruz?

Bırakma Planı Yap

Siz hiç bırakmayı denediniz mi? Bence bıraktığınız gün kendinizi meşgul edecek alternatifler bulmalısınız. Meşguliyet zihni sigara içmekten uzak tutar ve dikkatinizi sigara isteğinden uzaklaştırır. Bırakmak için bunları deneyebilirsiniz:

- *Egzersiz yapmak*
- *Yürüyüşe çıkmak*
- *Sakız çiğnemek*
- *Bol su içmek*
- *Derin nefes alıp vermek*
- *Sigara içmeyen arkadaş ve aile fertleriyle zaman geçirmek*

Kendinize bu ve bunun gibi birçok alternatif bulup zihninizi meşgul edebilirsiniz. Siz bunları yapabilir misiniz? Bıraktığınız zaman kansere yakalanma riskiniz yarıya düşer, kalp ve damar yapıları büyük oranda iyileşir, kendinizi daha enerjik ve dinç hissetmeye başlarsınız. Bunlara ulaşmak istemez misiniz? Bırakmak için sadece kendinize güvenin ve inanın.

<https://www.hurriyet.com.tr/egitim/sigaranin-zararlari-nelerdir-sigaranin-sagliga-fiziksel-ve-psikolojik-olarak-verdigi-zararlar-41990119>
<http://birakabilirsin.org/sigarayi-birakma-gunu-5-adim/>
<https://www.medicalpark.com.tr/sigara-ve-zararlari/hg-1950>

Begüm Yeşim CAN

Büyük Deprem

Doğal afetlerden en ölümcül olan depremdir. Depremler fay hatlarının olduğu yerlerde gerçekleşir. İhmalkâr olanlara en büyük cezayı kesecek olan doğal afettir. Hata kabul etmez. Çarpık yapılaşma, sorumsuzluk gibi tonlarca hata zincirleri felaketle sonuçlanır.

Depremler insanlar üzerinde olumsuz duygular bırakır. Geceleri uyuyamama, sürekli deprem bölgesinden gelecek iyi haber... Depremzedeler için edilen tonlarca dua... Türkiye fay hatlarının yoğun olduğu bir ülkedir. Deprem kaçınılmaz bir gerçektir. Kahramanmaraş merkezli olan depremde ülkemizde ne kadar çok ihmal olduğu görülmüştür.

Depremde zarar gören şehirler için adeta yardım yağıyor. Her ilde görevli personeller gönüllü olarak deprem bölgesine giderek yardım ediyor. Bu da ülkemizin ne kadar yardımsever olduğunu gösteriyor.

Depremde yaşanan acılar yetmemiş gibi bir de yağmacılar karşımıza çıkıyor. İlk günlerde yardımlar yeni toplandığı için depremden zarar gören insanlar gıda bulmakta zorlandılar. Yardımlar geldikten sonra da yardım turlarına saldırıyorlar. Bu insanlara karşı halkımız daha bilinçli şekilde hareket etmelidir.

Konuşulan büyük İstanbul depremi için bu depremden ders çıkarıp gereklilikleri yerine getirmemiz gerekiyor. Uzmanların dediğine göre İstanbul depremi her geçen gün daha şiddetli olma yolunda ilerliyor. Gerekli önlemleri almazsak İstanbul depreminde daha acı tablolarla karşılaşılabilir. Gerekli önlemleri şöyle listeleyebiliriz:

- Tatbikat yapılmalıdır.*
- Yapılar deprem etkilerine karşı dayanıklı olarak inşa edilmelidir.*
- Mevcut binaların dayanıklılıkları artırılmalıdır.*
- Deprem çantası hazırlamak.*
- Halkı bilinçlendirmek.*
- Dolap raf gibi eşyalar sabitlenmelidir.*

Deprem tatbikatları deprem öncesi hazırlıkların başında gelir. Bu tatbikatlar ciddi bir şekilde gerçekleştirilmelidir. Halk bu tatbikatlarla nasıl konumlanması gerektiğini, doğru toplanma merkezlerinin yerini öğrenmesi gerekir. Gerekli önlemler alınmalıdır.

Berat KOÇU

Özel Eğitime Talep

Özel okul fiyatları neredeyse her yıl tartışma konusu olur. Okulların istediği velilere fazla gelir. Okulları işletenler maliyetlerin yüksekliğinden yakındır. Bir şekilde uyuşur, devam ederler. Ancak bu kez farklı gibi. Çünkü taraflar fazlasıyla ağırlaşmış sorunları taşıyor.

Unutmayalım ki konu eğitim de olsa karşımızda işletmelerden oluşan bir sektör var. Diğerleri gibi bu işletmeler de kuruluyor, rekabet ediyor, batıyor ya da çıkıyor. Yeri geliyor el değiştiriyor, yeri geliyor kapanıyor. Bu nedenle her işletme adımlarını dikkatli atmaz zorunda. Ancak geçtiğimiz yıl Milli Eğitim Bakanlığınca fiyatlarını % 36 artırmalarına izin verilen sektöre bu yıl yüzde 65'lik izin çıktı. İşte sorun tam olarak bu! Sektörü temsilen TOBB Türkiye Eğitim Meclisi tam da yeni fiyatların belli olduğu gün TOBB Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Eğitim Politikaları Daire Başkanı Vedat Kuşgözoğlu, Okullar Daire Başkanı Murat İlci'nin katılımı ile Meclis Başkanı Dr. Yusuf Ekinci başkanlığında TOBB İkiz Kulelerde işte bu konuyu görüşmek üzere toplanmış. TOBB Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk, sektörün sorunlarının her zaman takipçisi kalınacağını üyelerle paylaşmış.

Meclis Başkanı Dr. Yusuf Ekinci sektörün sıkıntılı bir dönemden geçtiğini dile getirerek, sorunlar çözüme kavuşana kadar eğitim için söylenmedik hiçbir sözün kalmamasının önemine değinmiş.

TOBB Sektörler ve Girişimcilik Daire Başkanı Saygın Baban ise

birlikte hareket etmenin önemini vurgulamış. Belirlenen yeni asgari ücret ve 2023 Eğitim Öğretim yılı ücret artış oranına getirilen sınırlama sonrasında sektörün son durumunun ele alındığı toplantıda, özellikle böyle bir dönemde bir olmaya vurgu yapılmış.

Toplantıya davet edilen MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Eğitim Politikaları Daire Başkanı Vedat Kuşgözoğlu ile Okullar Daire Başkanı Murat İlci ise; her zaman sektör ile iç içe olmaktan duyduğu memnuniyeti ifade etmişler.

Karşımıza yüksek enflasyon dönemlerinin bilindik hikâyesi çıktı. Sektöre göre; girdilerde, maliyetlerde artış yüksek olmasına karşın, fiyatlar oldukça düşük kalıyor. 2 yıllık bir süreçte ancak % 126 fiyat artışına izin verilen sektör bu nedenle TOBB'dan yardım istiyor ve yapılabilecekler konuşuluyor. Ancak sektörün eli kolu da tamamıyla bağlı değil. Eğitim fiyatına bir tür bariyer konulsa bile sektörün sunduğu diğer hizmetlerin fiyatlarında herhangi bir sınırlama söz konusu değil. Örneğin; yemek fiyatları, kitap fiyatları, giysi fiyatları, servis fiyatları ve bunlara eklenebilecek diğer mal ve hizmet fiyatları. Sektör de ne yapsın, bunlara yükleniyor.

Sektörün sorunlarını çözmek için bazı manivelalar olduğu görülüyor. İyi güzel de bir taraf fiyatlarını artırma sorununu çözmüş olsa bile, hizmeti 'bu fiyattan' satın alacak insanlara da ihtiyaç var. Nitekim sözünü ettiğim TOBB Eğitim Sektör Meclisi toplantısında da bu noktaya dikkat çekilerek "Eğitim işinin, okul-veli-öğretmen üçlüsünün karşılıklı güven ve desteğiyle anlamlı olduğunu belirten sektör temsilcileri sorunların çözümü ve sektörün daha ileriye gitmesi noktasında yapılabilecekleri istişare etti" değerlendirmesi yapılmış.

Sonuç olarak özel okul ücretleri diye bir arama yaptığınızda merkezlerde 187 bin TL ile 414 bin TL arasında, ikincil halkada yer alan şehirlerde de 120 bin TL'den başlayan fiyatlar olduğunu görüyorsunuz. Merak ettiğim bu piyasadaki her aktör kendisine dayatılan fiyata razı olacak mı? Burs pansumanı bir tarafa, bu piyasadan çekilenler olabilir mi? Bu koşullarda acaba şu meşhur arz talep eğrileri nerede kesişir?

Berkay BAY

Emeklilikte Yaşa Takılanlar

EYT' den kimler faydalanabilir?

Tüm şartlar sağlandığında sigorta başlangıcı 8 Eylül 1999 ve öncesi olan kadınlarda 20 yıl, erkeklerde ise 25 yıl sigorta süresi tamamlanmış olup bir de 5000 prim günü şartını sağlayanlar EYT düzenlemesinden yararlanacaklardır.

Eksik günü olanlar ne yapacaklar ?

Bazı maddelere göre bu günler borçlanma olarak geçmekle birlikte ödenmesi gerekir.

Askerlik durumu günü etkiler mi?

İlk olarak askere gidilmiş olup ardından sigorta başlaması durumunda , sigorta başlangıcı askerlik süresi kadar geriye gider. Yani askerlik durumu olumsuz etkilemeyen sayılı yönlerden biri .

Staj sigortayı etkiler mi?

Çıraklık ve stajyerlik vb. durumunda uzun vadeli sigorta kolları prim ödememektedir. Yani ilk kez 8 Eylül 1999 tarihinden sonra prim ödenen sigortalılar EYT düzenlemesinden yararlanamayacaklardır. Bunun üzerine vatandaşlar haklı olarak karşı çıkmış olsalar da ne yazık ki hiçbir şey değişmemiştir.

3600 gün ile emeklilik mümkün müdür?

Tüm şartları taşıyan sigortalıların en az 5000 gün primi olması gerekmektedir. Yoksa emekli olunamayacağı açıklanmıştır. Maalesef bu da vatandaşları oldukça üzümüştür. Bağ – Kur Tescili olmayanlar nasıl etkileneceklerdir?

Faaliyet durumunda olmasına rağmen 2008 yılından önce sigortası yapılmamışsa tescili olmayanlar EYT düzenlemesinden yararlanamayacaklardır.

EYT çalışanların ekonomik durumunu doğrudan etkileyen çok önemli bir düzenlemedir. İnsanları az da olsa feraha kavuşturacaktır. Bu konuyla ilgili olarak çeşitli toplantılar yapılmış olup net bir sonuca varmak zor bir karardır.30 Aralık 2022 Cuma günü açıklama yapılmış olup 2 milyon 250 bin vatandaş emekli olma hakkına kavuşuyor. Emeklilik hakkında yaş sınırı uygulanmayacağına karar verilmiştir. Bu sayının zamanla 5 milyona kadar ulaşacağı bekleniyor. En azından herkes olmasa bile bazı insanlar yararlanıp yaşlılıklarında çalışmak zorunda olmayacaklardır.

Umuyorum ki böyle bir düzenleme ileri zamanda tekrardan gündeme gelir. Yoksa insanların en güzel yaşlarında, çalışmak durumunda olması gerçekten üzücü geliyor. Eğer erken yaşlarda emekli olunursa gençlere daha fazla fırsat tanınip yol açılır. Bu şekilde hem işsizlik sorununa çözüm bulunmuş olup hem de yapılan işin verimi ve kalitesi artar.

Ceren İTKA

Günümüz Türkiye'sinde İşsizlik

Günümüz Türkiyesi'nde göç, ekonomi, tarım, hayvancılık, eğitim, işsizlik gibi birçok sorunla karşı karşıya kalmaktayız ve bu sorunlar toplum hayatımızı etkilediği gibi aynı zamanda ülkemizin geleceğini ve dünyanın ülkemize bakışını da etkilemektedir.

Ülkemizde bu sorunların başında ise işsizlik gelmektedir. Bu dönemlerde artık refah düzeyinde geçinebilmek için maalesef ki üniversitelerden aldığımız diplomalar yeterli olmuyor. O kadar yıl çabalayıp, okuyup tırnaklarımızla kazıyarak aldığımız belgeler bizleri bir yerlere ulaştırmıyor. Bu duruma sadece üniversiteden mezun olan işsizler değil sanat alanında çalışmalar yapan yetenekli insanlar da giriyor.

Günümüz Türkiye'sinde sanat alanındaki çalışmalara önem veriliyor ve birçok yetenekli insan harcanıyor. Bu yoldan giden insanlar ise torpilleri ya da şansları yoksa işsiz kalıyorlar. Bu durumlara örnek verilmesi gerekirse düşük maaşa zor şartlarda ve fazla saat çalışma diyebiliriz. Artık kafamızı nereye çevirsek fabrikalar, inşaat alanları ... Burada çalışan insanların çalışma standartlarını incelediğimizde ise tehlikeli çalışma yerleri ve fazla mesailer dikkat çekiyor.

İşsizliğin ülkemizde baş gösterdiğinin yanı sıra enflasyonda da büyük bir artış var. Yani hayat şartlarında zorla kazandığımız paranın maalesef ki bir değeri kalmıyor. Bunun gibi durumlar da ülkemizde göç olaylarını daha da tetikliyor. Burada çok emek verip güzel üniversitelerden mezun olup iş bulamayan insanların ikinci planları genellikle yurt dışına gitmek ve daha güzel şartlarda geçimini sağlamak.

Aslında, dışardan bakıldığında bilme sanata ihtiyacı olan ülkemizi bırakıp gitmek çok kötü hatta çılgınca bir fikir gibi gelebilir ama maalesef ki hayat şartları bizi bu duruma sürüklüyor ve ne kadar fark edilmese de aslında gittikçe köreliyoruz.

İşsizlik sadece şehirde değil köylerde tarım ve hayvancılıkla uğraşanları da vuruyor. Ekilen ürün ve biçilen ürün maalesef maliyeti karşılamıyor. Çoğu zaman kazançlar bir kâr getirmiyor, hatta bazen zarara bile girilebiliyor.

Eğitim sistemimiz zaten işsizlikle paralel olarak ilerleyen bir durum. İlkokul, ortaokul, lise üniversite derken bir bakmış işsiz bir mezunuz. Yirmi yıllık eğitim hayatımız boyunca ne terler acılar döküp geldiğimiz yerler maalesef insana acı veriyor. İşsizliğin ülkemizdeki oranlarına ve örneklerine bakarsak son 3 yılda ciddi bir artışın baş gösterdiğini görebiliriz.

Bu durumlar ne kadar acı olsa da elimizden aslında pek bir şey gelmiyor. Burada yapılacak belli önlemler olabilir: genç ve dinamik nüfustan yararlanmak, diplomalı işsizler yetiştirme sistemine dur demek ve sektörel çeşitlilik. Eğer bunları uygulamaya koyarsak işte o zaman gelecek nesillere sağlam bir Türkiye bırakmış oluruz.

Ceylin ÖNÇAĞ

Bilinmez Bir Yolculuk: Zaman

Zaman öyle bir kavramdır ki her ayrıntısı sırlarla doludur. Geriye dönüşü olmayan, bir su misali akıp giden, anlaşılması güç...

Bilinmezliklerle doludur zaman. Olduğu gibi ele alınamaz. Hızla akıp gider ne olduğunu anlayamayız asla. Daha dün kim olduğumuzu bile tam kavrayamazken bugün nerede olduğumuz hakkında fikir sahibi olmaya çalışıyoruz.

Anlam aramak zaman alır hayatımızda yaşamak da öyledir. Her ne kadar farkına varamasak da zamanda bilinmeze yolculuk ediyoruz.

Zamanı belirli kalıplara sığdıramayız. Aksine varlığı ve yokluğu tartışılan böylesine büyümlü bir kavram olan zaman. bizi belirli kalıplara sığdırmaya çalışıyor. Ona göre hayatımıza yön veriyor, onu yönetiyoruz. İçinde bulunduğumuz an olarak ifade ettiğimiz bugün, bir başka zaman geçmiş olarak ifade ediliyor. Bunun nedeni tam olarak zaman kavramıdır. Belki de zaman biz insanların varlığı ile var oluyor, önem taşıyor, bir anlam ifade ediyor.

Zaman, tanımlanması güç bir kavramdır. Kimi insanlar tarafından tamamen var olan somut bir kavram olarak ele alınırken bazı düşünürler tarafından da soyut, gerçekte ele alınamayan, düzeni sağlamak için varsayılan ölçülmüş veya ölçülebilen, uzaysal boyutu olmayan bir süreklilik olarak kabul görüyor.

Zamanın gölgesinde yapacağımız işi, yiyeceğimiz yemeği, gideceğimiz yeri, ettiğimiz hayalleri gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Bunun yanı sıra doğum tarihimizi bile varlığını

kabul ettiğimiz, uyum sağladığımız zamana göre şekillendiriyoruz. Her ayrıntısında hayatımızı şekillendiren bu olgu, bakıldığında bizdeki yeri ve etkisi yok sayılamayacak kadar büyüktür. Dün yaşadığımız, bugün yaşıyor olduğumuz, yarın yaşayacağımız zaman, her haliyle birbirinden farklıdır. Farklı olayları beraberinde getiriyor ki biz de bunun farkındalığını yaşıyoruz.

Her geçen gün bir önceki günden daha hızlı varlığını üzerimizde gösteriyor. Bu durum bizde farklı etkileri meydana getiriyor. Yaşantımız boyunca geriye dönüp baktığımızda zamanın üzerimizdeki olumlu olumsuz tüm etkilerini görebiliyoruz. Bu durumu farklı anlayan da var farklı yaşayan da.

Zamanı daha iyi değerlendirebilmeyi düşünmek, bizim için tüm bu düşüncelerin en iyisi olacaktır. Bunun üzerine fikirlerimizi yoğunlaştırmalıyız. Her ne olursa olsun hayatımızdaki hedefler arasında zamanı doğru kullanarak iyi işlerde bulunmak olmalı. Güzel sonuçlara ulaşmamız ve gerçekleşmesini istediğimiz tüm umutlarımızın buna bağlı olduğunu unutmadan yaşamımıza yön vermeliyiz.

Duygu HALYAZ

Chatgpt'nin Hayatımıza Etkisi

Hayatın karmaşasından nasıl kurtuluruz ya da hayatı karmaşık yapan şey nedir? Bunları hiç düşündünüz mü? Eminim çoğunuz düşündünüz ama nasıl kurtulacağımız konusunda sessiz kaldınız. Artık bu sessizlik ChatGPT ile bozuluyor. Bu yapay zekâ sayesinde insan gücünün yerini bilgisayarlar aldı.

ChatGPT hikâye, şiir, müzik ve kod yazabiliyor, ödevlere yardım edebiliyor hatta sizinle sohbet bile ediyor. Ürün tavsiyesinde veya herhangi bir konu üzerinde fikir veriyor. Metinde anlatılmak istenenleri emojiye dönüştürmek gibi birçok özelliği var. Bu teknoloji ilkte ne kadar insanın ilgisini çekse de düşünülünce sosyal ilişkilerimize zararı olduğunu fark ediyorsunuz. Bir yapay zekâ benimle konuşuyorsa neden bir başkasına ihtiyaç duyayım ki diye düşününce zaten günümüzde azalmış olan insan ilişkilerini iyice koparıyor veya sizin yerinize hikâyenizin özetini, ödevinizi yapan bir uygulama olunca derslerde alınan verimin ve öğrenme kapasitesinin de düştüğü saptanıyor.

Her şeyin ellerimize hazır şekilde sunulmuş hâli bizi daha çok tembelleğe, üretkenliğimizin düşmesine sürüklüyor. Bunun yanı sıra böyle bir uygulamanın yapılmış olması insan zekâsının da ilerlediğini gösterir. Bununda insanlar arasında uçurum gibi bir fark açmasına neden olduğunu görüyoruz. Yani kısaca ya zekisiniz ya da anladınız siz... İnsan zekâsıyla bunları düşünüp teknolojimizi ilerlettiğini görmek de çok gurur verici bir şey.

Teknoloji ister istemez bize zarar veren bir virüse dönüşüyor. Evet, doğru kullanılmış bir teknoloji yararımıza olabilir ancak yanlış kullanılırsa ki günümüzde çoğumuz böyle kullanıyoruz işte bu bütün dünya ile olan bağımızı kopartıp bizi sanal bir evrene çekiyor, yanlış kullanımdan kastım hiçbir getiri olmayan uygulamalarda saatlerce gereksiz, saçma sapan videolar izlemek gibi daha bir sürü şeyler...

Bizler sürekli, onu yapacak vaktim yok, çok yoğunum gibi cümleler kullanıyoruz aslında kendi zamanımızı kendimiz öldürüyoruz eğer boşa zaman harcamak yerine biraz olsun istediğimizi yapmaya odaklansak ve önceliğimizi onlara versek emin olun her şeyi yapmaya yeterince vaktiniz olduğunı göreceksiniz. Hatta vaktinizin arttığına bile şahit olacaksınız sadece gerekli olan istedikleriniz doğrultusunda önceliklerinizi değiştirmek. Olmayan zamanımızı o videoları izleyerek geçirmek yerine bize katkısı bulunan kitabımızı alıp kahve eşliğinde kendimizi huzurlu bulduğumuz yerde okumayı tercih etsek daha güzel olmaz mıydı veya sadece kendimizi tanımaya çalışsak hobilerimiz, nelerden hoşlanırsınız, kendimizle vakit geçirip en iyi dostun sadece kendimiz olduğunun farkına varsak sizce de daha iyi bir zaman kullanım şekli olmaz mı?

Ege Eliz ŞAFAK

Sanat Yazıları

Sizlere uzun süredir sanat ile uğraşılan ülkemizdeki “sanat” ın çok önemli bir noktası olan “sanat yazıları” ndan söz etmek istiyorum. Biz sanatçılar (ressamlar, heykeltıraşlar, besteciler, şairler, yazarlar...) yapmış olduğumuz çalışmayı, önem verdiklerimizi birilerine gösterip onun düşünce ve yorumlarından faydalanmak isteriz. Bu sadece sanatla uğraşan insanlarda değil, aşağı yukarı herkeste bulunduğunu zannettiğim bir davranıştır.

Şimdi sizlere örnek olarak ressam ismi vermeden bir eleştiri yazısı sunmak istiyorum. Örneğin, bu ressamın resimleri “Varoluş bağlamında, başlangıç sonsuzluk sorunsalında, yanıt aramaktan öte, rengi bir soru nesnesine dönüştürmek. Bu ressamın yapıtlarında okumamız gereken tam da bu. Zaman, geleceği (sonsuzluk) duyumsatan ironik düşünselin tuvale yansıyan bir izdüşümüdür. Zamanın kavramsal açımı, genleşimi, katlanabilirliği göstergelerinin geometriyle biçimsel bir dile dönüşümün yansıtıldığı etmenler açısından önemlidir ressamın yapıtları.” Bu yazı, belli ki bir meslektaşımız için yazılmış. Ancak okunduğunda anlaşılması fevkalade güç. Yazılma amacını anlamamız çok zor. Bence yazı, sanatçının yapıtlarını sanatseverlere anlatmak, eserlerin nedenleri ile ilgili soruları sanatçı adına insanlara açıklamak hatta tavsiyelerde bulunmak için yazılmalıdır. Doğru olan da budur. Bazen bu tür yazıların anlaşılmaması için yazıldığını düşünüyorum. Belki sanatçı, yapıtlarının anlaşılmasını istememiş olabilir.

Bazı sanat akımları sanatın çözümlenmesi neticesinde eserlerin gizeminin yok olacağını düşünebilirler. Elbette böyle

bilinçli bir kritiğe söyleyecek sözüümüz olmaz. Ancak toplumun bu tür yazıları anlayıp çıkarımda bulunması, düşünmesi bireye ve topluma çok daha faydalı olacağını düşünüyorum. Bizim Avrupa ülkelerinde olduğu gibi sanat geçmişimiz 500 yıl değil, yaklaşık 90 yıl. Ülkemizde Çağdaş Resim Sanatı, Cumhuriyet Döneminde başlar. Dolayısıyla sanat geçmişimiz çok kısa bir zamana dayanıyor. Bizler Cumhuriyet Dönemi Sanatı'nın Osman Hamdi Bey'le başladığını varsayarız. Osman Hamdi 1842'de doğmuş, 1910'da vefat etmiştir. Yani 19. yy.da doğmuş, 20. yy.da vefat etmiştir. Bunu özellikle vurgulamamın nedeni, eğer Osman Hamdi Bey dönemini 1. kuşak olarak tanımlarsak 20. yy. içinde yaşayan sanatçıları da 2.kuşak ressamlar olarak nitelendirebiliriz.

Dolayısıyla, bizde sanatın gelişimi çok yenidir. Bu yüzden ki köklü bir sanat yayılımı yok ülkemizde ve yine bundan dolayı ki eserlerde çok kapalı ve koyu bir tutum günümüz sanatseverlerinin karmaşık bir tuvale, esere bakmasından öteye olmasını çok güç kılıyor. Tabii, kendi sınırlarını zorlayan ve her zaman birkaç adım ileride olan sanatseverler bu karmaşık gözükten tuvaldeki şeffaf perdeyi aralayabiliyor.

Gökay BAY

İşsizliğin Etkileri ve Çözüm Yolları

Günümüzde, pandemi dolayısıyla ekonomik krizin derinleşmesi, işsizliğin artmasına neden olmuştur. Ayrıca, ekonomik büyümenin yavaşlaması, teknolojik değişimler ve serbest piyasa rekabeti gibi faktörler de işsizliği artırmıştır. İşsizliğin yüksek olması, insanların maddi olarak zor durumda kalmasına neden olabilir ve ailelerin geçim kaynaklarını tehlikeye atabilir. Ancak, işsizlik sorununun çözümü için birçok çaba da gösterilmektedir.

Devletler, ekonomik büyümeyi desteklemek ve işsizliği azaltmak için birçok yol izlemektedir. İşsizliğin azaltılmasına yönelik programlar, çalışma piyasasına giriş için eğitim ve beceri geliştirme programları, iş yerlerinin korunması ve yeni iş olanaklarının yaratılması gibi faktörleri içermektedir. Ayrıca, özelleştirmeler, yabancı yatırımlar ve sanayileşme gibi faktörler de işsizliği azaltmaya yardımcı olabilir. Bununla birlikte, bu çözüm yollarının herkes için uygun olmayabileceği de unutulmamalıdır.

Sonuç olarak işsizlik, insanların hayatını olumsuz yönde etkileyen ve toplumun genel olarak verimliliğini ve refahını azaltan bir sorundur. Ancak, devletler, özelleştirmeler, yabancı yatırımlar ve eğitim ve beceri geliştirme programları gibi faktörlerle işsizliği azaltmaya çalışmaktadır.

Hasan ERAND

Uluslararası Uzay Araştırmaları: Geleceğin Odyseuslarının Yolculuğu

Uzay, insanlığın ileri gösterdiği en büyük keşiflerin ve keşfetme arzularının yerini almıştır. 1957 yılında Sovyetler Birliği'nin ilk uydu, Sputnik'in fırlatılmasıyla başlayan uzay macerası, bugün dünya çapında birçok ülkenin uzaya erişmek için gcl bir isteğe sahip olduğunu göstermektedir.

Uluslararası Uzay İşbirliği ve Araştırması Organizasyonu (International Space Exploration Coordination Group – ISECG) yesi olan 16 ülke, uzaya erişmek için ortak çalışma ve araştırma yapmaktadır. Bu lkeler arasında Japonya, Rusya, ABD, Avrupa Birliği ve in bulunmaktadır. Uzaya erişmek, insanlığın geleceğini ve uzayın potansiyelini keşfetmek için önemli bir adımdır. Uzay araştırmaları, gezegenlerimiz ve evrenimiz hakkında daha fazla bilgi sahibi olmamıza, teknolojik ilerlemelerimize ve insanlığın geleceğine yönelik stratejiler geliştirmemize yardımcı olacaktır.

Uzaya erişmek, insanlar için de birçok fayda sağlar. Örneğin, uzay teknolojileri, hava ve su kirliliği gibi evre sorunlarının çözümüne katkıda bulunabilir. Ayrıca, uzaya erişmek, tıbbi ve mühendislik alanındaki ilerlemelerimize de yardımcı olacaktır.

Sonuç olarak uzay araştırmaları, insanlığın geleceğine yönelik vizyonlarımızı ve amaçlarımızı keşfetmek için önemlidir. Dünya çapında birçok ülkenin ortak çalışması ile uzaya erişmek, insanlığın geleceğine yönelik stratejiler geliştirmemize yardımcı olacak ve dünya çapında barışma, insanlığın bilgi birikimini ve

teknolojik ilerlemelerini artıracaktır. Gelecekte, uzaya erişmek için yapılan çalışmalar ve araştırmalar, insanların dđnya üzerindeki hayatlarını da olumlu yönde etkileyecektir.

Uzaya erişmek, insanlar için yapılabilecek en büyük keşiflerden biridir ve insanlığın geleceğine yönelik stratejilerinin belirlenmesine yardımcı olacaktır. Geleceğin Odysseusları olarak, uzaya erişmek ve keşfetmek için yola çıkma zamanı gelmiştir. İnsanlık, uzaya erişerek geleceğine yönelik stratejilerini ve vizyonlarını keşfetme şansına sahip olacaktır.

Kerem ÖZERCAN

Eğitim Toplumunu Nasıl Etkiler

Günümüzde yaşadığımız çoğu sorunun temelinde eğitimsizlik olduğunu düşünüyorum. Eğitim bir ülkenin gelişmiş bir düzeyde olmasını sağlayan en büyük unsurdur bence. Eğitimsiz insanların olduğu bir toplumda toplumsal sorun çok olur, düzen sağlamak güçtür.

Ne yazık ki ülkemizde eğitim seviyesi oranı düşük. Bunun sebebi, eğitim sisteminin yanlış uygulanmasından geliyor. Daha küçükük yaşta taze beyinlere çok fazla yükleniyoruz. En basit örnek, okul öncesi eğitim sisteminde bile çocuklarımızı diğer yaşutlarıyla aynı kalıba koyuyoruz. Bir etkinlik bulup çocuklarımızın önüne koyuyoruz hepsinin aynı görevi kusursuzca yapmasını gerektiğini söylüyoruz, nasıl yapacağını, nasıl yapması gerektiğini öğretmiyoruz. Mesela, okul öncesi eğitimi yanlış algılıyoruz. Okul öncesi eğitim kreşlerle bir tutulmamalıdır. Okul öncesi eğitim çocuklarımızın gelişimle oynadığı bir yer değildir; okul öncesi eğitim, çocuğu bir sonraki eğitim sistemine hazırlamaktır. Okul öncesi eğitimini güzel bir şekilde alamayan çocuklar ilkökula başladığında genellikle yazı yazmakta yaşutlarından daha fazla zorlanır ya da el becerisinde kendini geliştiremez en önemlisi de bir kalıba uydurduğumuz çocuklarımızın hayal gücü kısıtlanır. O çocuğun önüne malzemeleri koyup hayalindeki şeyleri yapmasını söylerseniz o çocuk el becerisinde de hayal gücünde de gelişir.

Daha üst düzey eğitim sistemlerine geçecek olursak bence ülkemizde lise eğitim sisteminde de olması gerekenden geride kalınmış durumda. Avrupa'daki okulların üniversitede

gördükleri müfredat bizim ülkemizde lisede uygulanıyor. Bu gençlerimiz için oldukça fazla bir yük. İleriki hayatında asla işe yaramayacak bilgileri bilmeden mezun olamıyorlar ne yazık ki. Lise eğitiminin sonunda kaderlerini değiştirecek bir sınava tâbi tutuluyorlar, dört eğitim yılından sorumlu tutuldukları bir sınav.

Ne yazık ki çoğu gencimiz, gençliklerini yaşamaya fırsat bulamıyor dört yılın konularını yetiştirmek için hayatlarını, planlarını değiştiriyor; çoğu şeyi erteliyor ve oldukça büyük psikolojik sorunlarla karşı karşıya kalıyorlar. Oysaki bu sınavı daha uygun vakitlerde yapmış olsalar hem gençlerimizin psikoloji olumsuz etkilenmez hem de derslere bu kadar olumsuz bakmaz ve çalışmaya olan istekleri artardı. Mesela, 9 v e 10. sınıfın bitiminde Temel Yeterlilik Sınavı (TYT) dediğimiz oturum yapılmış olsa, 11 ve 12. sınıf sonunda seçtikleri alanlara göre Alan Yeterlilik Sınavı (AYT) dediğimiz oturum sınav uygulanmış olsaydı eminim ülke eğitiminin başarı durumunda olumlu sonuçlar olabilirdi.

Konumuz sadece eğitimi eleştirmek değil, eğitimin gerektiğinden fazla yüklenilmesi ama yüklenen konuların çoğunun çocuklarımız için gerekli olmamasıdır. Her çocuk özeldir, her birinin kendine göre bir yeteneği vardır. Mimar olmak isteyen bir çocuğa biyoloji yapamıyor diye engel koyulmamalıdır, herkesin ilgi ve yeteneklerine özellikle de hayallerine göre bir yol çizilmelidir.

Bir konuya daha değinmek istiyorum. Bir topluma en ama en çokta ahlak konusunda eğitim verilmelidir. Bir insan tüm formülleri, terimleri bilse de ne kadar başarılı olsa da ahlaktan yoksun bir varlık olduğu sürece bildiğinin, okuduğunun hiç bir hükmü kalmaz. Ne yazık ki ülkemizde

yaşanan deprem yüzünden çok fazla vatandaşımızı kaybettik. Bunun en büyük sebepleri ahlaksızlık, bilinçsizliktir. Mimarlar, müteahhitler bir bina planı çizmeyi, bir bina dikmeyi, o binanın nasıl daha fazla dayanıklı yapılabileceğini bilmiyorlar mıydı? Elbette biliyorlardı fakat ahlaki eğitimleri olmadığı için çalıp çırpıp ceplerine atıp daha fazla kazanmayı seçtiler ve onca insanın hayatını kaybetmesine yol açtılar. Bu ifade ettiğim, sadece bir örnek; toplumumuzda daha birçok ele alınması gereken sorun var maalesef ve bunların çoğu ahlaki eğitimsizlik. Umarım bir gün cahillikle ve ahlaksızlıkla olan savaşımız biter...

Latife ÇETİNER

Meslek Anlık Değil Bir Ömürlük

Meslek tercihi karar vermesi zor bir seçimdir. Şu anda gençlerin büyük problemlerinden biri bu seçime karar vermek. Günümüzde kaç kişi kendi mesleğini severek yapıyor? Kaç kişi küçükken hayalini kurduğu mesleğe sahip? Kaç kişi meslek seçimini baskı altında kalmadan özgür irade ile seçebildi? Kaç kişi kendi ilgi ve yeteneklerine bakmadan maaşı daha fazla diye kendine göre olmayan bir işte hayatını çürütüyor? Kaç kişi öğrenim gördüğü mesleği yapabiliyor? Daha bunun gibi nice sorular sorulabilir.

Bu konu gerçekten kişinin bireysel, ilgi ve yeteneklerine, hobilerine bakarak vermesi gereken bir karar. Çoğu kişi bunları düşünmeden ailesinin isteğine, işin çalışma olanaklarına, atanma durumuna, maaş durumuna bakarak tercih yapıyor. Ama tabii ki de kimse bu şekilde tercih yapmak istemezdi. Maalesef, bu durumun altında ülke ekonomisi, iş olanakları, eğitim sistemimizin buna çok da olanaklı olmaması yatıyor. Üniversite sınavı ve okullarda sık sık yapılan sınavlar da bu durumu daha da zor hâle getiriyor? Üniversite sınavında eksi net çıkaran bir kişi bile üniversiteye yerleşebiliyor artık.

Meslek seçimi gerçekten de üzerine çok düşünülüp karar verilmesi gereken bir konu. Burada iki önemli husus var: kişilerin hayalleri ve meslek çeşitliliği.

Hayallerimizin altında çevreden gördüklerimiz, okuduklarımız, izlediklerimiz, ilgilerimiz, gezip gördüklerimiz yatar. Bunlara kulak verilmesi önemlidir. Bir çocuk ne kadar bilinçli, okuryazarlık seviyesi yüksek yerlerde yetişirse o çocuğun meslek

hayali de bir o kadar gelişmiş olur. Bunu daha da yaymak için eğitim sitemimiz içerisinde özel bir yer vermeliyiz.

Meslek çeşitliliği de çok önemli. Meslek yelpazesi ne kadar gelişmiş olursa doğru meslek seçimi yapma ihtimali de bir o kadar yükselir.

Yurt dışında birçok ülke meslek seçimine çokça önem verip bununla ilgili uygulamalar yapmakta. Lise düzeyindeki öğrencilere ilgi duydukları dallara göre staj görüp meslekleri tanıyor ve daha sağlıklı bir şekilde seçim yapması sağlanıyor. Ama maalesef ki bizim ülkemizde sadece okuma ve ezber odaklı, uygulamaya yönelik değil. Bunun gibi bir sistem denense çok daha sağlıklı sonuçlara kavuşabiliriz. Bizdeki meslek çeşitliliği de ne yazık ki gelişmiş ülkeler kadar fazla değil. Bizde meslek çeşitliliği üç bin civarındayken diğer birçok ülkede bu sayı yirmi binlere kadar çıkıyor. Meslek çeşitliliği az olunca da hâliyle seçenekler daralıyor.

Yıllar geçtikçe teknoloji ilerledikçe bazı mesleklere duyulan ihtiyaç azalıyor ve ortadan kalkıyor. Meslek seçimi yaparken de bu husus dikkate alınarak tercih yapılması önem arz ediyor.

Kısaca, doğru meslek seçimi için bireyin kendi ilgi ve yeteneklerini dikkate alması baskı altında kalmadan karar vermesi gerekmektedir. Ebeveynler lütfen bu konuda daha hassas olup çocuklarımızın istek, ilgi ve yeteneklerine göre seçim yapmasına yardımcı olalım. Çünkü şu an verecekleri karar onları bir ömür boyu etkileyecek. İyice, güzelce düşünün meslek anlık değil ömürlüktür.

Merve TAŞKIRAN

Okullarda Zorbalık Alarmı!

Genellikle lise öğrencileri arasında gerçekleşen akran zorbalığı, günümüzde neden bu kadar fazlalaşmaya hatta karşı tarafı hayatından edecek kadar ciddileşmeye başladı? Bu sorunla alakalı birden fazla örnek haber bulunmaktadır.

Bunlardan bazıları:

- *4 Kasım'da Bingöl'de bir lise öğrencisi, akranı bir öğrenciyi bıçakladı. Bıçaklanan öğrenci, ağır yaralı hâlde kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.*
- *30 Kasım'da Mersin'de 12 yaşlarında bir öğrenci kendisiyle düşük not aldığı için alay eden sınıf arkadaşı Fatmanisa Yürekli'yi okul tuvaletinde su hortumuyla dövüp bıçaklayarak öldürdü.*
- *13 yaşındaki Çağla D. kendisi gibi ortaokul öğrencisi olan 14 yaşındaki İrem D. 'yi terk edilmiş bir binaya götürüp erkek arkadaş meselesi yüzünden dövdü.*

Bunlar sadece son zamanlarda Türkiye'de gerçekleşen olaylardan birkaçı. UNESCO'nun güncel verilerine göre ise son birkaç yılda dünya çapında 13-15 yaş arasında 130 milyon ergen zorbalık mağduru. Bu sayı dünya genelinde yaş grubundaki nüfusun 3'te 1'ine denk geliyor. Haberlerde de görüldüğü üzere akran zorbalığı ciddi bir alarm vermekte.

Bu akran zorbalığının en büyük etkenlerden biri aile. Ahlaki duyguların bir çocuğa yerleştirilmesinde ebeveynler büyük bir rol oynar. İyilik, merhamet, saygı, vicdan, sevgi bunlar ailede aşılanır. Ebeveynlerin çocuklarla iletişimi ne kadar saygı ve sevgi çerçevesi içerisinde olursa düşeni kaldırma bilinci uyandırılırsa çocuklar da o kadar vicdan sahibi birer birey olur. Fakat çoğu ailede böyle bir bilinç yok denecek kadar az.

Etkenlerden bir diğeri ise ergenlik ve ergenliğin beraberinde gelen duygu ile düşünceler. Kendini başkalarından yüksekte görmek, karşı cinse çekici görünmek, popüler olmak gibi. Bu gibi sebeplerle çocuklar böyle davranınca her şeyin ipinin ellerinde olduklarını düşünüp yalancı mutluluğu elde etmeye çalışıyorlar. Aile ortamı, okul ortamı hatta arkadaş ortamında yapılan karşılaştırmalar ile beraber kıskançlık, kendini yetersiz görme ve kaygı duymakta zorbalığın gözle görülmeyen fakat önemli etkenlerindedir.

En büyük etkenlerden bir diğeri ise çocukların bir araya gelip sosyalleştiği, toplumun temellerini attıkları ortam olan okulların bunu görmezden gelmesidir. Adı üstünde “eğitim ve öğretim” kurumu olan okulların eğitimde temel atarken gerçekleşen bu olayları küçük olarak görüp kendi aralarında halledilebilir olduğunu düşünüp müdahale etmeyerek temel atılırken hata yapmalarına sebep oluyorlar.

Yukarıda ifade ettiğimiz etkenler ile meydana gelen ufak hatalar, zamanla yerini ciddi akran zorbalıklarına bırakmaya başlar. Peki, bu zorbalıkların önüne nasıl geçilebilir? Bunda da aile ve okul büyük rol oynamaktadır. Aile ile başlayalım. ABD’li

eğitim dergisi Parents, ebeveynlerin zorbalığa karşı çocuklarına yardım etmek için şu yöntemleri önermiş:

Diğerlerine saygılı olmayı öğretin. Kendilerine olan saygı, başkalarına saygıyla başlar. Saygılı bir birey, başkalarının durum ve düşüncelerine saygılı olur. Bu sayede ufak saldırıların bile oluşu engellenir.

Ben severim oyunu oynatın. Bu oyun sayesinde çocuklar şahsi özelliklerini tanır ve kendilerine güven duyarlar. Aynı zamanda farklı zevklere de saygı duymayı öğrenirler.

Uygun içerikli kitaplar seçin. Kitap okumak çocuklarınıza, farklılıklara saygı duyması için cesaretlendirici bir mesaj verecek. Ayrıca kitap bittiğinde, tema konusunda kurulacak diyalog da bu süreci destekleyecek. Bazı kitaplar dışlanmış insanlarla ilgili çocuklarınıza olumlu perspektif sunabilir.

Olumlu rol model olun. Biliyoruz ki eylemler, sözlerden çok daha fazla etkileyicidir. Farklı tarz, ırk ve renklere karşı hoşgörölü olun ki onlarda davranışlarınızı örnek alsınlar.

Nasıl tepki vereceklerini öğretin. Bu tepkilerin basit ve direkt olması gerekiyor. Düşmanca ifadeler olmamasına da dikkat etmeliyiz. Bu sayede kendilerini savunmada geri kalmazlar.

Senaryolar yaratın. Çocuğunuzun okulda maruz kalabileceği zorbalığı canlandırmak, onun kendine güvenmesini ve zorluklarla mücadele etmesini sağlamak için ihtiyaç duyduğu cesareti verebilecek harika bir yol.

İletişim kanallarını açık tutun. Yani, burada demek istenen okuldan gelince gününün nasıl geçtiğini, arkadaşları ile neler yaptığını arkadaşça bir dil ile öğrenmeliyiz. Bu sayede

çocuklar herhangi bir zorbalığa maruz kaldığında aile ile paylaşmaktan çekinmez ve kısa süre zarfında müdahale edebiliriz.

Sesini nasıl yükseltebileceğini öğretin. Zorbalık karşısında nasıl olumlu bir şekilde sesini yükseltebileceğini, engel olabileceğini öğrenmesi kendini daha etkili korumasına yardımcı olur.

Son olarak da tekrarlanan zorbalıkları bildirin. Sürekli gerçekleşen akran zorbalığını, okul idaresi ve öğretmenler ile paylaşıp veliler ile görüşerek bildirin. Bu sayede tekrarlanması engellenecektir.

Ailelerin yardım edebileceği gibi okullar da buna el atmalı. Öğretmenler, bu durumda öğrencilerin kendilerine danışabileceklerini ifade etmeli ve gördüğü zorbalıklara engel olmalıdır. Öğrenciler, özel olarak yüz yüze getirilmeli ve sorunlarını birbirlerine açıklayabilmelidirler. Zorbalığın neler yaratabileceğini öz ve güzel bir şekilde anlatan kısa gösteriler yapılabilir. Birbiri ile sorunu olan öğrencileri aynı proje içinde yan yana getirip sevgi ve saygı çerçevesi içinde zaman geçirince nasıl eğlendiklerini gösterebilirler.

Öğrencilerin zorbalık yapmamaları için söylediğim bütün bunların yanında zorbalığa uğrayan öğrencilerde sessiz kalmamalı. “Zorbalar, kendilerine tahammül edildikçe daha çok azarlar.” Tolstoy’un da dediği gibi, bir insan ne kadar susarsa o kadar zorbalığa uğrar. Bunun için zorbalığa uğrayan öğrenci, zorbalığa uğradığında öğretmenlerine, ailelerine, arkadaşlarına bunu anlatmalıdır. İlerde büyük izler buldurmaması için psikolojik destek de alabilir.

Unutmayalım ki “Kimse bir başkasını yaralayarak kendini iyileştiremez.” St.Ambrose'nin de burada söylediği gibi bir başkasını inciterek kendi hayatımıza huzursuzluktan başka bir şey katamayız ve yine “ Zorbalık karşısında sessiz kalan herkesin içindeki insan ölmeye mahkûmdur.” Amie Kaufman'ın bu sözü doğrultusunda hem kendimize yapılan hem de başka insana yapılan zorbalığı görmezden gelmenin içimizdeki o çocuk ruhunu öldüreceğini unutmamalıyız.

Son olarak bahsettiğimiz tüm yöntemler ile özellikle okul ortamında gerçekleşen çocuklar arasındaki bu akran zorbalığına engel olabilirsek öz güvensiz bireylerden oluşacak bir toplum geleceğini de engelleyebiliriz.

Meryem EKİNCİ

Türkiye’de Deprem Sorunu

Türkiye, deprem konusunda geçmişten günümüze ağır hasarlar almıştır, almaya da devam edeceği gösterilen fay hattı haritalarından belli olmaktadır. Türkiye’de deprem çok büyük bir sorun olarak görülmektedir. Depremden şimdiye kadar binlerce kayıp veren Türkiye soruna henüz bir çare bulamadı.

Deprem her ülkede tehlike oluşturabilecek bir doğal afettir. Depreme karşı tedbirlerin alınması aslında depremin etkisini azaltabilecek bir önlemdir. Depremin elbette yıkıcı etkileri olabilir fakat bizim deprem için alacağımız önlemler elbette yıkıcı etkilerini azaltabilir. Türkiye’de gerçekleşen depremlerden tarihe kazınan “99 Depremi” diye adlandırılan deprem, binlerce cana mal olmuştur. Bunun sebebi yapılan binaların depreme karşı dayanıklı olmamaları, halk tabiriyle malzemedен çalma, kaçak kat ve bina yapma vb. sebepleri vardır.

Türkiye bu depremden sonra geçtiğimiz günlerde 06.02.2023 tarihinde bu sefer dünya tarihine kazınacak bir deprem daha yaşadı. Bu depremin etkileri 99 Depremi’nden daha fazla oldu. Sebebi ise 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki iki depremin art arda gerçekleşmesi oldu. Dünya tarihine kazınacak olan bu büyük depremde binlerce yaralı ve binlerce can kaybı yaşandı, günümüz itibarıyla da yaşanmaya devam etmektedir. Bu depremde de kayıpların olmasını tekrardan aynı sebeplere bağlayabiliriz; depreme karşı önlem alınmaması, binaların yapımı vb. bir sebep daha bulabiliriz. Bu sebep, hepsinden en önemlisidir: Yaşanan depremlerden ders çıkarmamak! Daha öncelerde olan 99 Depremi’nden ders çıkartıp önlem

alınabilirdi. Belki de bu önlemler doğrultusunda can kaybı en aza indirilebilirdi ama belki de bunların hiçbiri yapılmadığı için sonucu ağır oldu. Şimdi yapılabilecek en son çare, yapılan binaların denetimini artırmak ve bu depremlerden kesin bir şekilde ders çıkartıp bir takım çalışmalar yaparak daha sonra olabilecek herhangi bir deprem karşısında daha az yara almak veya yara almadan bunu atlatmaktır.

Sonuç olarak deprem, tedbir alınması gereken önemli bir doğal afet olup tedbir alınmadığı zaman da can kaybına mal olacağına kesin gözüyle bakılmaktadır. Deprem olduktan sonra uygulanacak hazırda planların olması gerekmektedir. Türkiye’de depremin etkisinin azaltılması ve depremden sonra uygulanabilmesi gereken planların hazırlanması için adımlar elbette atılacaktır ve sonucu da olumlu olacaktır.

Muhammed Ali DEMİREL

Her şey karşılıklı

Hayvanların yardımları say say bitiremeyiz belki ama özellikle bu geçirdiğimiz zor günlerde tekrar hayatımızda ne kadar önemli olduklarını gördük. Bizim yeri geldiğinde korktuğumuz, evimizin önünden kovduğumuz, bir kap su ve mama vermekten çekindiğimiz canlılar depremden önce bize haber verdi. Bununla kalmadı bazı insanların deli gibi korktuğu bu canlılar enkaz altında kalan insanları bulmak için tüm güçleriyle çabaladı.

İnternette şöyle başlıklar var: “Meksika, meşhur arama kurtarma köpeklerini Türkiye’ye yolluyor. Hassas burunlu Altar Elazığ ve İzmir’de enkaz altındakilere umut oldu.” Gerçekten hiçbir sebepleri olmadan bize yardım eden hatta belki birilerinin hayatını kurtaran bu canlılar bu yardımı bize yaparken bizi hiç tanımıyorlar bile. Enkaz altındaki insanlara yardım ederken yaralanan hatta ölenleri bile oldu. Yaralananlara yardım ekipleri pansuman yaptı ve tekrar aramaya devam ettiler. Bazısı da şehre gelen yardım konvoyuna yol bile gösterdi. Keşke hiçbirine bir şey olmasaydı tabii ama enkaz altında kalanları da oldu. Kurtarılanları bize umut, maalesef hayatını kaybedenleri hem bize hem sahiplerine acı oldu.

Bir hayvana ev olmak öyle bir şey ki düşünün enkaz altındasınız ve bir kediniz, kuşunuz ya da köpeğiniz var; sizi kurtarıyorlar ama o nerde bilmiyorsunuz o an kendinizden önce benim oğlum,kızım nerede diye sorarsınız. Ev olduğunuz dost özellikle köpekler enkazdan çıktıktan sonra orada dolaşıp sahibi

gelmeden başından ayrılmıyor. Bunun örneğini gördük enkazda yatan köpekler oldu ağlayan kediler oldu.

Bazılarımızın hiç umursamadığı bu canlılar bazılarımız için de dünyadaki en önemli şeylerden biri. Siz onlara en ufak bir sevgi bir samimiyet gösterdiğiniz zaman hepsinin o şımarması bence gerçekten görmeye değer. Onları sevindirmek çok kolay bir kere kafalarını okşamanız bile sizi sevmeleri için yeterli çünkü çoğunlukla hepsi karnı aç olduğu için değil de sevgiye aç oldukları için zorlanıyorlar.

Nehir TURHAN

Üniversite mezunlarının çoğu neden işsiz

Günümüz haberlerinde en çok boy gösteren olaylarımızdan biri de bu işsizlik mevzusu... Bunun altında yatan sorunumuz tabii ki de ekonomi ve ekonominin gereksinimlerini bilmiyor oluşumuz. Türkiye’de eğitim sisteminin amacı daha çok öğrencileri üniversite mezunu yapmaya yönelik olduğu için hemen hemen her ilde bir üniversite bulunuyor. Üniversitelerimiz artıyor fakat ona yönelik iş alanlarımız artmıyor? Bu da mezun sayısının çok olmasına ve işsizliğin daha çok artmasına neden oluyor.

Keşke üniversitelerimizin sayısının artışından bu kadar bahsedebilirken eğitim kalitemizin artışından da bu kadar bahsedebilsek... Bu çocuklar bu okullara gidiyorlar kendilerine ne gibi şeyler katıyorlar artık bunun bir önemi kalmadı. Türkiye bu odaklı eğitim sistemi nedeniyle iş gücünü sağlayacak toplulukları yavaş yavaş yok etti. Kalanlar bile zar zor mücadele edebiliyorlar. Bir çiftçi: “7 tane ineğimi kestirdim, yem alamadım yem!” diyorsa tarım, ülkede bu değeri görüyorsa üretmek yerine sürekli ithal ediyorsak sorarım size bu ülke nasıl gelişebilir? Ekonomimiz nasıl kalkınabilir?

Ülkemizdeki kalifiye eleman sorunu, nerde ne ihtiyacımız olduğunu bilmiyor oluşumuz maalesef iş imkânlarını daha da azaltıyor. Yani bu işsizlik mesleksizlikten kaynaklanmıyor. Hatta Türkiye kendi insan nüfusunu doğru kontrol edemediği için birçok sanayi alanında çalışan arkadaşlar eleman eksikliğinden bahsediyorlar. Başka sorunlarımızdan biri de iş gücündeki verimlilik. Yani düşük ücretlerle saatlerce çalışmak... Bu hem

insanların yaşam kalitesi düşürürken hem de geçim zorluğu yaşıyor.

Çoğumuz üniversitelerden iyi ya da kötü mezun oluyoruz ama işler sonrasında zorlaşmaya başlıyor. Bunun bir nedeni ülke şartları olurken diğer bir nedeni de tabii ki de bireyin kendisi. Kişinin kendini sosyal ve akademik anlamda geliştirememiş olması, yabancı dile verdiği önemin az olması, yanlış üniversite seçimleri bunun nedenleri olarak örnek verilebilir. Bunun sonucunda hem kişi beklentilerini karşılayamıyor hem de işveren...

Ülkemizdeki eğitimin daha çok bilgiye dayalı bir eğitim olması bilgiyi kullanamadıkça bir ifade etmiyor. Bu ne demek? Demek istediğim şu mesela inşaat mühendisi okuyup mezun olan bir kişi o sektörün tüm kurallarını öğrenip mezun oluyor fakat gel gelelim bunları kendi iş yaşantısında uygulayamıyor ve kendine toplumda bir yer bulamıyor. Bu da birçok mezun için sorun teşkil ediyor. Tabii diğer öne çıkan sorunlardan biri de ülkenin meslek alanlarına verdiği önemin giderek azalması. Ülkede o meslek alanı değer görüyorsa geliştirilmeye çalışılıyorsa o meslek el üstünde tutulur. Yani örneğin, sanatın edebiyatın gelişmediği bir ülkede resim, müzik gibi bölümlerde okumak sizi ne gibi yerlere taşıyabilir? Maalesef bunun sonucunda da güzelim zekâlar keşfedilmeden yok oluyor.

İşte, bu da ülke şartlarının işsizliğe etkisi... Yani sonuç olarak ülkemizde üniversite mezunlarının bu kadar artması ona sunacak iş alanlarımızı artırmadığı için pek işe yaramıyor. Sadece giderek vasıfsız eleman sayımızı artırıyor ve ekonomimizdeki açıkları kapatmak yerine daha da açıyor. Kısacası, eğer hayatımızı burda yaşamak istiyorsak ülkemizdeki

işleyiŒe ayak uydurmak zorundayız. Kararlarımızı gelecek doğrultusunda verip gelecekte önem kazanacak meslekler hakkında bilgi edinmeliyiz. Ülkemiz uyguladığı ekonomik politikalarda gidilen yanlış seçimlerden dolayı belli yıllardan beri bu işsizlik sorunu ile mücadele ediyor.

Bu mücadelenin galibi ne zaman belli olacak bilemeyiz ama Œunu bilmeliyiz ki halkın birçok kesimi bu olaydan daha da etkilenmeye başladı. Bundan dolayı bu düzeni bozacak vasıflı elemanlara ihtiyacımız var. Bilinçli bireyler olup katkıda bulunarak ona göre hareket etmeliyiz.

Nur DEĞİRMENCİOğLU

Küresel İklim Değişikliği

Küresel iklim değişikliği bizi neden endişelendiriyor? Küresel iklim değişikliği, dünya genelindeki ortalama sıcaklığın artmasına neden olan, insanoğlunun atmosfere katık ettiği sera gazı emisyonları sonucu meydana gelen bir fenomendir. Bu sıcaklık artışı, iklim sistemini bozmakta ve doğal çevrenin tahribatına yol açmaktadır.

Küresel iklim değişikliğinin etkileri aynı zamanda bitki ve hayvan türlerinin yaşam alanlarını ve dolayısıyla ekosistemlerin denge sistemlerini bozabilir. Böylece, birçok endemik bitki ve hayvan türü yok olabilir. Bu değişiklikler, biz insanların hayatını ve geleceğini doğrudan etkileyebilir. Deniz seviyesinin yükselmesi, kıyı şeridindeki evlerin, işyerlerinin ve altyapıların zarar görmesine neden olabilir. Aynı zamanda, su kaynaklarının azalması, tarım ve hayvancılık işletmelerinin faaliyetlerini zorlaştırabilir. Bu nedenle, küresel iklim değişikliği konusunda hemen harekete geçmek ve emisyonları azaltmak için atılması gereken önlemleri almak lazımdır.

Bunlar arasında, enerji verimliliğini artırmak, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak, ulaşım sektöründe daha yeşil alternatifler bulmak, atık yönetimini iyileştirmek ve ormanları koruyup yeniden ağaçlandırmak gibi çözümler bulunmaktadır. Ayrıca, her birey de küresel iklim değişikliği konusunda sorumlu davranabilir. Bunlar arasında, enerji verimli kullanmak, ulaşımı yeşil alternatiflere çevirmek, atıkları doğru bir şekilde geri dönüştürmek ve ormanları koruyup ağaçlandırmak gibi küçük adımlar bulunmaktadır.

Sonuç olarak küresel iklim değişikliği, endişe verici bir durumdur ve bizlerin hemen harekete geçip atılması gereken önlemleri alması gerekmektedir. Geleceğimiz ve dünyamız için sorumlu davranmalıyız ve bu durum için çevreyi bilinçlendirip daha fazla tahribata yol açmasını engellemeliyiz.

Semih KEPENEKLİ

Deprem Geliyorum Demez

Türkiye'nin deprem kuşağında olduğunu hepimiz biliyoruz. Tabii bunun da bize kattığı bazı sorumluluklar var. Bu sorumlulukları layıkıyla yapmadığımızda büyük sorunlara yol açacağını da bilmemiz gerek. Bunun için de işini hakkıyla yapan insanlar olması gerekiyor. Büyük yıkıcı depremler olduğunda bu insanların sadece bazılarının hakkıyla yaptığını görüyoruz. Bir müteahhit, bir mühendis işini layıkıyla yapmadığında birçok insanımız enkaz altında kalıp hayatını kaybediyor. Sadece insanlar değil kaybedilenler; umutlar, hayaller, eş, dost, arkadaş ya da sevgili de kaybedilenlerdendir ve bunlar deprem yüzünden olmuyor, yeterli tedbiri almamamızdan dolayı oluyor.

Bu yüzden önlem almak şart. İlk önce riskli bölgeleri öğrenmemiz gerektiğini düşünüyorum çünkü bazı şeyleri düzeltmek için önceliği bu yerlere vermeliyiz. Her ne kadar ülkemizin çoğu yerinde fay olsa da en riskli yerlerini saptamak işimizi daha kolaylaştırır. Malum, depremler haber verip gelmiyor; aniden oluyor, tam zamanını saptamak imkansız. Fakat yaptığımız en ufak önlem bile hayatımızı kurtarmak için bir şanstır sonuçta deprem değil binalar ve önlemsizlik öldürür.

Türkiye'de yapıları doğrudan diri fay üzerine oturan 45 il alanı üzerinde 110 ilçe var. Bu 45 ilin içinde en çok dikkat çeken İstanbul. Bence en tehlikeli olan da o çünkü o, her şey. İstanbul, fabrikalarımız demek; ticaret demek, ülkemizin çoğu şeyi İstanbul'da oluyor bildiğiniz üzere ve bu yüzden bizim için çok önemli yerlerden biri. İstanbul, bir de nüfusu en kalabalık ilimiz. Acilen önlem alınması gerekiyor çünkü önlem alınmazsa bizi sıkıntılı günlerden daha sıkıntılı günlerin beklediğini

söylesek yalan söylemiş olmayız. Eğer bir deprem olursa 6.7 ile 7.8 arasında olacağı söyleniyor bilim adamları tarafından ve olası bir deprem sonucunda İstanbul'da çok binanın yıkılacağı da düşünülüyor.

Depremın yıkıcı etkisi olduğunu birçok kere söyledim ama tekrardan söyleyeceğim çünkü önemli bir konu 6 Şubat'ta olan Pazarcık merkezli depremde de gördüğümüz gibi 7 bin küsur ev yıkıldı, birçok bina hasar gördü, ölümlerin 30 bini geçeceği söyleniyor. Birçok binanın yıkılmasının sebebi binayı yapan müteahhitlerde çünkü binayı yaparken ince demir kullanılmış ya da az kullanılmış; beton yerine köpük kullananlar bile var. İnsanın hayatından söz ediyoruz bu kadar kolay mı bir sürü insanın canına kıymak, bir sürü kişinin hayallerini yok etmek.

Bir de bunun denetlemesi yapılıyor ,doğruyu söylemek gerekirse yapılmıyormuş, yapılıyor gibi gösteriliyor, eğer yapılsaydı zaten bu kadar kötü bir tablo olmazdı. Bir yıllık, üç yıllık binalar bu kadar kolay yıkılmazdı da.

Bundan sonra ne yapılmalı? İlk önce binalarımızı sağlam yapmamız gerekiyor. Önlemleri artırıp binaların da kontrolünü yapmamız gerekiyor hasarlı hasarsız gibi. Tabii, bu sırada müteahhitlerin, mühendislerin, denetmenlerin rolü büyük. Binaları yapmadan önce yapılacak yerin tespiti, kullanılan malzeme vb. gibi şeylere önem vermeliyiz. Fazla para için malzemededen kısıp daha fazla bina yaparız diye düşünüp insanların canını tehlikeye atmamalıyız.

Bireysel olarak yapabileceğimiz şeyler de var. Her odaya belli bir yerine su ve düdüük koymak, deprem çantası hazırlamak, eşyaları sabitlemek, deprem anında çök, kapan,

tutun yapıp sağlam bir eşyanın yanına geçip deprem süresince öyle kalmak bizim hayatımızı kurtarmamızı sağlayacak bazı önlemler.

Bizim yaptığımız küçük tedbirler bile hayatta kalmamızı sağlayabilir ama biz yine de binamızın sağlamlığını kontrol edelim ya da ettirelim, eğer bina sağlam değilse ya ordan ayrılalım ya da binayı yıkıp tekrar yapılması için belediyeye başvuralım. Eğer bir şey yapmamaya devam ediyorsa evi tekrardan inşa etmek için diğer ev sahipleriyle birlikte yıkım kararı alabilirsiniz. Bir de kolonlarınızın kesilmediğine dikkat edin çünkü kolonlar binalarımız ayaklarıdır onlar olmazsa bina ayakta kalamaz. Başka binalar yapılırken yapılan yanlışları görmezden gelmeyip bildirin. Bu sayede belki birçok insanın canını kurtarabilirsiniz.

Sonuç olarak deprem değil; önlemsizlik, yapılan yanlışlar insanları öldürür. Bunu unutmayalım ve lütfen bu günlerde artık depremin gelmesini beklemek yerine önlemlerimizi anlamaya şu andan itibaren başlayalım ne kadar erken önlem almaya başlarsak o kadar çok can kurtarabilme şansımız olur.

Sudenaz ACER

Yanlış Zamanda Fırsatçılık

Bilindiği üzere 6 Şubat günü ÷lkece sarsıldık. Her anlamda yıkıcı bir depremdi. Ancak bazı fırsatçılar yüzünden halk olarak acımızı doğru düzgün yaşayamadık bile. Yağmacısı mı dersiniz, yalan haberle dikkatleri başka yöne çeken mi dersiniz kargaşa yaratmak için halkı kışkırtanı mı dersiniz... Hepsini gördük, yaşadık. Zaten halk yeterince sarsılmışken bir de bu tarz şahıs/toplumlarla karşı karşıya kalındı.

Depremiñ yaşanması gayet olağan bir durum iken onun öncesinde alınacak tedbirler ve sonrasında izlenecek yol hayati bir önem taşıır. Eğer öncesinde alınması gereken tedbir alınmamışsa bu, işleri daha da yokuşa sürer. Sonrasında da etkili ve koordineli bir yol izlenmelidir. Ancak son dönemde bunun başarılı olduğu pek söylenemez.

Bazıları gerek sosyal medya aracılığıyla gerekse diğer basın kanallarıyla halkı yanıltmaya yemin etmiş durumda. Yalan haberle dikkatleri başka yöne çekmeniz size ne sağlayacak? Yağmacılık eylemlerine kolaylık sağlayacak elbette. Umurlarında olmayan nokta ise onlar arama kurtarma ekiplerini oyalarken kim bilir kaç can daha gözlerini yumdu dünyaya. İşte bu yüzden kaynağı güvenilir olmayan hiçbir habere itibar edilmemelidir.

Bir de bu işi çocuk oyuncağı zannedenler var ki onları anlamaya çalışırken yoruluyor insan. Bu olay oldukça hayati sonuçlara sebebiyet verebilecek bir durumken bununla dalga geçme hakkını kendilerinde buluyorlar.

Tam birlik içinde hareket edilmesi gereken zamanda bu tarz durumlara şahitlik ediyor olmak insan ahlakını sorgulattıyor. Böyle zamanlarda insanın tek yardımcısı insandır. Bir de küçük dostlarımız var tabii. Onlar da arama kurtarma çalışmalarında üstlerine düşeni yapıyorlar. Onlar bir zorunlulukları olmamasına rağmen bize yardım ediyorlar biz neden birbirimizi bu durumlara düşürüyoruz?

Sukeyna SARA

Türkiye'de Eğitim

Türkiye, köklü okul ve üniversite sistemiyle tanınan Osmanlı İmparatorluğu'na kadar uzanan uzun bir eğitim geçmişine sahiptir. Bugün, ülke sağlam ve çeşitli bir eğitim sistemine ev sahipliği yapıyor ancak ilerlemesinin devam etmesini sağlamak için ele alınması gereken çok sayıda zorlukla karşı karşıya.

Türk eğitimindeki en önemli başarılarından biri, ilk ve orta öğretime erişimin genişletilmesi olmuştur. Bugün Türkiye'deki çocukların neredeyse tamamı okula gidiyor ve ülke, bir zamanlar büyük bir sorun olan cehalet oranını düşürmede önemli ilerleme kaydetti. Ancak bu ilerlemelere rağmen, Türkiye'nin eğitim sistemi, okullar için kaynak eksikliği, öğretmenler için yetersiz destek ve düşük gelirli ve kırsal topluluklardan gelen öğrenciler için fırsatların olmaması gibi çeşitli zorluklarla yüzleşmeye devam ediyor.

Ek olarak standartlaştırılmış testlere çok fazla odaklandığı ve eleştirel düşünme becerilerini ve yaratıcılığı geliştirmeye yeterince odaklanmadığı için hükümete yöneltilen bazı eleştirilerle birlikte, sağlanan eğitimin kalitesiyle ilgili endişeler var.

Türkçe eğitimindeki bir diğer büyük zorluk, öğrencilerin yabancı ülkelerde eğitim görme fırsatlarının sınırlı olmasıdır. Hükümet, uluslararası burs ve değişimlerin sayısını artırmak için çaba harcamış olsa da pek çok öğrenci yurtdışında eğitimlerine devam etme konusunda mali kısıtlamalar ve sınırlı İngilizce yeterliliği de dahil olmak üzere hâlâ önemli engellerle karşılaşmaktadır.

Bu zorlukların üstesinden gelmek ve Türk eğitiminin ilerlemeye devam etmesini sağlamak için hükümetin eğitim sistemine yatırım yapması ve okullara, öğretmenlere ve öğrencilere gerekli desteği sağlaması önemlidir. Bu, okullar için finansmanın artırılmasını, öğretmenler için mesleki gelişim fırsatlarının sağlanmasını ve öğrencilerin yurtdışında eğitim görmeleri için fırsatların genişletilmesini içerebilir.

Sonuç olarak Türkiye, eğitime erişimin genişletilmesinde önemli ilerleme kaydetmiş olsa da eğitim sisteminin gelişmeye devam etmesini sağlamak için ele alınması gereken çok sayıda zorluk bulunmaktadır. Eğitime yatırım yaparak ve öğrencileri, öğretmenleri ve okulları destekleyerek Türkiye, yeni nesil öğrenciler için daha parlak bir gelecek inşa edebilir.

Şirin Gül ÖZAVCI

Çocuklarda Dil Gelişimi

Dil yeteneği ile zihin arasında doğru orantı vardır. 2 yaşına kadar çocuğun çıkardığı seslerle zekânın ilişkisi olmamasına rağmen, 2 yaşından sonra bunlar arasında sıkı bir ilişki görülür. Erken konuşan çocukların zekâ düzeylerinin genellikle normalin üstünde olduğu ve dilin zekâyâ bağlı olarak geliştiği fikri kabul edilmektedir. Ancak bazı nedenler bu gelişimi etkiler. Şiddetli hastalıklar; çocuğun dili kullanmasını, konuşmasını geciktirebilir. Çocuğun hastalık nedeniyle başkalarıyla iletişimini kısıtlamak da konuşmada gecikmeye neden olabilir.

Öğrenme ile ilgili öğeler de çocuğun dil gelişimini etkiler. Çocuğun, dili akıcı kullanabilmesi için öğrenme sürecinden geçmesi gerekir. Çocuğun dil öğreniminin büyük kısmı kendi girişimi ile olur. Çocuklarda dil, örnek aldığı modeli taklit ederek gelişir. Dil gelişimindeki değişiklikler, çocuğun yaşı ilerledikçe ortaya çıkar.

Dil kazanımı, özünde aynı sırayı izlese de bu gelişimin hızı sosyal çevreden fazlasıyla etkilenir. Çevre unsurlarından ve uyarıcılarından yoksun ortamlarda büyüyen çocukların dil gelişiminin yetersizliği de bizlere çevrenin dil gelişimi üzerindeki önemini gösterir. Çocuğun okuduğu ya da dinlediği kitap sayısı, anne babanın çocukla ilgilenme derecesi ve oynadığı oyunlar dil gelişimini etkiler. Yetişkinlerin bebekle erken dönemden başlayarak kurdukları sözlü iletişim, bebeğin dili öğrenmesinin temelini oluşturur.

Dil gelişiminde, çocuğun bulunduğu ortam da oldukça önemlidir. Yetişkinlerle uzun süre birlikte olan çocuk düzgün

konusur. Bakımevlerinde büyüyen çocuklar, aile içinde büyüyen çocuklara oranla daha çok ağlarlar, daha az cümle kurarlar. Aile bireyleri ile çocuk arasındaki sağlıklı ilişkiler, dil gelişimini olumlu etkiler. Bu konuda ailedeki birey sayısı de önemlidir. Ailede tek olan çocuk daha çabuk ve düzgün konuşur çünkü ailenin ilgi odağıdır. Çocuğun konuşmaya teşvik edilmesi, cevap vermeye cesaretlendirilmesi dil gelişimi için oldukça önemlidir. Çocukla, oyun oynamak, kitap okumak dil gelişimini destekler. Yetişkinlerle gerçekleştirilen soru cevaplar, çocuğun bilmediği dil yapılarını öğrenmesine olanak sağlar.

Son olarak, sosyoekonomik koşullar da çocukların dil gelişimini destekleyici olabilmektedir. Sosyoekonomik durumu iyi ailelerin çocukları erken ve düzgün konuşur. Örneğin, yapılan bir araştırmada sosyoekonomik durum yönünden farklı olan çocuklar, konuştukları toplam sözcük sayısı ve ortalama cümle uzunluğu açısından karşılaştırıldıklarında büyük ölçüde farklılıklar ortaya çıkmış. Bu çocukların söyleyebildiği sözcük sayısı ve ortalama cümle uzunluğu ile ebeveyn eğitimi, mesleği ve gelir düzeyi gibi sosyoekonomik değişkenlerin birbiriyle bağlantılı olduğu ortaya çıkmıştır.

Elbette çocuğunuzun dil gelişim sürecinde bu unsurlarla karşılaşacaksınız. Bu bağlamda, siz de verilen maddelere dikkat ederek kendi çocuğunuzun veya çevrenizdeki çocukların dil gelişimini yönlendirebilirsiniz.

Yağmur UZUNKAYA

Geleceğin Teknolojisi: Yapay Zeka

Teknolojinin her geçen gün hızla ilerlemesi, insan hayatını da değiştirmekte ve kolaylaştırmaktadır. Bunlardan biri de yapay zekâ teknolojisidir. Yapay zekâ, makinelere insan benzeri düşünce ve öğrenme yeteneği kazandırarak günlük hayatta kullanılan birçok işlemi otomatik hâle getirmektedir.

Yapay zekâ, sağlık, eğitim, finans ve e-ticaret gibi birçok alanda kullanılmaktadır. Örneğin, sağlık sektöründe yapay zekâ, hastalık teşhisinde ve tedavide kullanılabilir. Eğitim sektöründe ise, yapay zekâ destekli e-öğrenme platformları geliştirilmektedir.

Ancak, yapay zekâ teknolojisinin gelişmesi, insanların işsiz kalmasına neden olabilecek bir yan etki de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, yapay zekâ teknolojisinin gelişmesi ve yaygınlaşması, insanların yeniden eğitim alması gerektiği veya farklı bir meslek alanına geçmeleri gerektiği anlamına gelmektedir.

Sonuç olarak, yapay zekâ teknolojisi, insan hayatını kolaylaştırmanın yanı sıra, gelecekte daha da büyük rol oynayacak ve insanların hayatını değiştirecektir. Ancak, bu teknolojinin gelişmesi ile birlikte, insanların da kendilerini geliştirmeleri ve yeniliklere açık olmaları gerekmektedir.

Yağız TÜCCAR

Türkiye’de İşsizlik

İşsizlik ülkelerin ekonomik durumlarına göre farklılık gösterse de çoğu ülkelerin en önemli sorunlarından bir tanesidir. Standart tanıma göre işsizlik, herhangi bir ekonomik toplumda çalışmak istediği hâlde iş bulamayan yetişkinlerin bulunması durumudur. İş bulamayan kimseye de işsiz denir.

Türkiye’de işsizlik, resmi olarak Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Uluslararası Çalışma Örgütü’nün hesaplama yöntemini kullanılarak işgücü ve işsizlik istatistiklerinin araştırılıp raporlanmasıyla saptanır. Türkiye Ağustos 2021 tarihli Eurostat raporuna göre Avrupa’da 32 ülke arasında İspanya ve Yunanistan’ın ardından en yüksek işsizlik oranına sahip 3. ülke konumundadır. 2020 yılı OECD verileri Türkiye’nin Avrupa ülkeleri arasında ortalama 45,6 saat ile (ulusal yasal standart çalışma saati 45’tir) en yüksek çalışma saatlerine sahip birinci ülke durumunda bulunduğunu belirtmekte. Çalışma saatlerinin azaltılması ve işsizlik arasındaki olumlu korelasyona karşın, işsizlik ile mücadele kapsamında çalışma saatlerinin azaltılması bağlamında herhangi bir girişim yoktur.

2018 yılına ait Eurostat araştırmasına göre Yükseköğretim mezunlarının işsizlik oranında Türkiye yüzde 9,8 ile 35 ülke içinde 5. sırada yer almakta. 35 ülke içinde yükseköğretim ve ilköğretim mezunları arasında farkın eksi olduğu tek ülke Türkiye’dir.

İşsizlik sorunu bir sürü nedene dayanabilir. Buna sosyal ve ekonomik nedenler örnek verilebilir. Buna ayrıntılı bakacak olursak İşsizliğin nedenleri:

* *Şirketlerin maliyet odaklı yaklaşımları: Kalite odaklı yaklaşımda maliyetleri bir miktar artırmayı göze alarak detaylı planlama ve üretim yapılır. Türkiye'deki işletmeler ise standart bir işi yaparken maliyetleri olabildiğince düşürmeyi tercih etmekte, bu da çoğu zaman kalite ve işgücünden feragat ederek karşılanmaktadır. Bu durum da kişi başına çalışma saatlerini yükseltirken, iş başına çalışan sayısını düşürmektedir.*

* *İşverenlerin çalışanlara dair vergi ve prim yükünü yüksek bulması: Bazı ülkelerde çalışanların vergi ve primleri yine çalışanların kendisi tarafından hesaplanıp karşılanmakta, işverenin mali olarak tek yükü maaş ödemeleri olmaktadır. Türkiye'de ise bu konuda uygulanan mevzuatlar bu tip ödemeleri işveren tarafında da oldukça yoğun biçimde uygulamakta, dolayısıyla işverenler bu tip maliyetleri de göz önünde bulundurarak çalışan sayısında kısıntıya gitmektedir.*

* *Dezavantajlı grupların işgücüne katılımı: Kadın, engelli, vb. cinsiyet ve toplumsal sınıfların işgücünde dezavantajlı olduğu dönemden eşit haklara sahip olduğu döneme geçişin 2008 sonrasında hız kazanmasıyla, bu konuda çalışmalar yapan diğer ülkelerin daha uzun zamana yaydığı süreç Türkiye'de dar bir zaman dilimine sıkışmıştır.*

* *Yüksek genç nüfus: Gelişmiş ülkelere oranla yüksek sayıda genç nüfusa sahip olan Türkiye, aynı oranda üretim ve istihdam büyümesi sağlayamamaktadır.*

* *Eğitim sistemi: Türkiye'de eğitim sisteminin kalifiye eleman yetiştirme odaklı olmaması, dünyadaki güncel gelişmelere yavaş ayak uydurması gibi etkenler, ulusal çıktıları ve işgücünü dünyada daha az rekabetçi hale getirmekte, bu da istihdam ve*

üretim artışının yeterli oranda sağlanamamasında başlıca sebebi teşkil etmektedir.

Bunun yanında işsizlik oranını azaltmaya yönelik çalışmalar da yapılmıştır. Peki, işsizliğin azaltılmasına yönelik sosyal destekler nelerdir?

Sosyal destekler: *Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı bir kuruluş olan Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), 21 Ocak 1946 tarihinde 4837 sayılı kanun ile “İş ve İşçi Bulma Kurumu” adıyla kurulmuştur. Kurumun hizmetleri arasında iş ve meslek danışmanlığı, istihdam, işsizlik ödeneği, işgücü eğitim kursları ve girişimcilik programları yer almaktadır.*

İşsizlik sigortası: *Türkiye’de işsizlik sigortası 4447 sayılı kanunla Mart 2002 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. İşsizlik sigortasından yararlanabilmek için son üç yıl içinde en az 600 gün, işten ayrılmadan önceki son 120 gün kesintisiz prim ödemiş olma şartı aranmaktadır. Hizmet akdinin sona ermesinden sonra 30 gün içerisinde, işten ayrılma belgesiyle Türkiye İş Kurumuna şahsen başvurulması gerekir. İşsizlik sigortası bağlanan kişiler, prim ödeme gün sayılarına bağlı olarak 180 ila 300 gün arasında işsizlik ödeneğinden yararlanabilirler. İşsizlik ödeneğinin devam ettiği süre boyunca Genel Sağlık Sigortası primleri de ödenir ve sağlık hizmetlerinden yararlanılabilir.*

TÜİK’in bir raporuna göre İşgücü İstatistikleri, Ağustos 2022 Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %9,6 seviyesinde gerçekleşti. Hane halkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2022 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre 100 bin kişi

azalarak 3 milyon 312 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,4 puanlık azalış ile %9,6 seviyesinde geręekleřti. İşsizlik oranı erkeklerde %8,2 iken kadınlarda %12,5 olarak tahmin edildi.

Zeynep TELLİLER

Asrın Depremindeki Eksiklikler

Türkiye, 6 Şubat 2023'te asrın felaketini yaşadı. Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinde saat 04.17 'de 7.7 şiddetinde deprem meydana geldi. Ardından Elbistan merkezli 7.6 şiddetinde bir deprem daha meydana geldi. Toplamda 10 ilde etkili olan deprem binlerce binanın yıkılması, binlerce hayatın son bulmasına sebep oldu.

Bu deprem niçin bu kadar yıkıcı oldu kısmına gelelim. Bunun yüzlerce sebebi olabilir. Ülkemizde bolca fay hattı olduğu için ülkemiz bir deprem bölgesidir. Ama buna uygun inşaat yapılıyor mu? Hepsi buna uygun yapılar mı? Bu kısım akıllarda soru işareti bırakıyor. Ayrıca sismik izolatör gibi depremin büyüklüğünü ve verdiği hasarı azaltan sistemler kullanılıyor mu? İnşaat sırasında kullanılan beton kalitesi, kullanılan demirin düz veya nervürlü inşaat demiri mi olduğuna bakılıyor mu? Binalarda oturma izni var mı? Bunun gibi yüzlerce soru sorabiliriz.

Hepsini teker teker cevaplarsak binaların hepsi buna uygun değildi, dayanıksız ve kalitesiz malzeme kullanılan binalar vardı, diyebiliriz. Dayanıklı olan binalar yıkılmadı veya çok az hasar aldı. Bu da bizlere sağlam yapılan hakkı verilerek yapılan binaların güvenilirliğini gösteriyor. Ülkemizde yeni yeni kullanılmaya başlanan sismik izolatörler, maalesef çoğu yerlerde kullanılmıyor maliyeti çok az olmasına rağmen. Daha önceki yıllarda Elazığ'da meydana gelen 6,8 şiddetindeki deprem, Fetih Sekin Şehir Hastanesinde sismik izolatörler sayesinde 3.1 şiddetinde hissedildi. Sismik izolatörler bu kadar önemlidir.

Yıkılan binaların beton kalitesine baktığımızda ise durum içler acısı. El ile ufalanıyor. Demirler düz demir olan ve hatta el ile bükülebilen binalar bile var. Denetim niçin bu kadar serbest? Buna en büyük sebeplerden biride imar affıdır. İmar afları, insanları resmen ölüme götürmektir ve çok tehlikelidir.

Maalesef bu gibi durumları kontrol etme ve uygulama konusunda çok çalışmalıyız. Hatalarımızdan ders çıkarmalıyız. Deprem gerçeğiyle yüzleşmeli ve doğaya göre yaşamalıyız. Doğanın bize uyumasını beklememeliyiz.

Ahmet Berk SELVİ

Son Zamanların Vazgeçilmezi Manga ve Animeler

Biliyorsunuz ki son zamanlarda özellikle gençlerin elinde sıkça gördüğümüz bir kitap türü de manga. Peki, dünyada her gün biraz daha popüler olan manga nedir?

Manga, Japonya'ya özgü çizim sanatıyla çizilen çizgi romanlardır. Genelde siyah beyaz çizim tarzıyla abartılı bir şekilde çizilen bu kitaplar sağdan sola okunuyor. Bu mangaları oluşturan sanatçılara ise “mangaka” adı veriliyor. Manganın tarihçesine bakacak olursak manga kelimesi ilk olarak 1700'lü yıllarda kullanılmaya başlanıp tarihçesi yaklaşık 1200'lere dayanıyor. 1200'lü yıllarda parşömenlere çizilen resimlerden esinlenilerek mangalar oluşturulmaya başlanmış. Daha sonraları yaşanan savaşlar mangalara aktarılmaya başlanmış ve manga 1800-1900'lü yıllarda daha popüler olmuş. Yayımlanan ilk mangalarda hikâyeye unsuru yokmuş fakat hikâyeli mangalar da sonradan ün kazanmış.

Bir de bu hikâyelerin, çizimlerin ve karakterlerin animasyona dönüştürülmüş hâlleri var. Aynı çizim tarzı ve aynı özelliklerle oluşturulan bu animasyonlara Japon kültüründe “anime” adı verildiği için tüm dünyada böyle biliniyor. Mangalara göre daha sade çizimlere sahip olan bu animasyonlarda karakterler genelde manga kültürüne benzer şekilde yani büyük, parlak gözler; ayrıntısız burun ve ağız çizimleriyle öne çıkıyor. Şu anda günümüzde çok ünlü olan bir sürü manga ve bu mangaların milyonlarca izlenen animeleri var. Birkaç örnek verelim:

- **Attack on Titan:** 2009-2021 yılları arasında manga olarak yayımlandı. 2013 yılından beri vizyonda. Hajime İsayama tarafından yazıldı.
- **Death Note:** 2003-2006 yılları arasında manga olarak yayımlandı. 2006—2007 yılları arasında anime olarak yayınlandı. Tsugumi Ooba tarafından yazıldı, Takeshi Obata tarafından çizildi.
- **Bleach:** 2001-2006 yılları arasında manga olarak yayımlandı. 2006'da anime olarak gösterime girdi. Tite Kubo tarafından yazıldı.
- **One Piece:** 1997 yılından beri manga olarak yayımlanıyor. 1998 yılından beri vizyonda. Eiichiro Oda tarafından yazıldı.
- **JoJo's Bizarre Adventures:** 1987-2004 yılları arasında manga olarak yayımlandı. 2011'den beri vizyonda. Hirohiko Araki tarafından yazıldı.
- **Sailor Moon:** 1991-1997 yıllarında *Nakayoshi* dergisinde yayımlandı 1991-1997 yılları arasında ekranlarda yayımlandı. Naoko Takeuchi tarafından yazıldı.

Özellikle son zamanlarda oldukça ün salan bu manga ve animelerin şu an gittikçe daha küçük yaş gruplarının bile ilgisini çekmekle birlikte gelecekte de aynı hızla ünlenmesi ve daha çok gencin ilgi alanına girmesi bekleniyor.

Ceylin BARTU

İnsanoğlunun Bencilliği

Bencillik, insan doğasının kaçınılmaz bir parçasıdır. Herkesin kendi ihtiyaçları, istekleri ve arzuları vardır ve bu ihtiyaçlarını karşılamak için çaba harcarlar. Ancak, bencil davranışlar insanlar arasındaki ilişkileri olumsuz etkileyebilir ve toplumsal sorunlara neden olabilir.

Günümüzde insanların bencilliği, birçok alanda görülmektedir. Örneğin, yakın bir zamanda yaşanan deprem felaketindeki yağmacıları örnek gösterebiliriz. Ayrıca özellikle pandemi sürecinde, birçok insan sadece kendilerini düşünerek hareket etmekte ve toplumun genel sağlığına zarar vermekteydi. Maske takmayan ve sosyal mesafeyi ihlal eden kişiler, diğer insanların sağlığını riske atarak bencilce bir davranışa sebep olmuştu.

Bencillik sadece sağlık alanında değil, diğer alanlarda da sorunlara neden olabilir. Örneğin, çevre kirliliği gibi önemli bir soruna neden olan bireyler, sadece kendi çıkarlarını düşünürler ve çevreye zarar verirler. Aynı şekilde, zenginlik ve başarı için sadece kendi çıkarlarını düşünen insanlar, diğer insanların yaşam kalitesini düşürebilirler.

Bencilliğin bir diğer örneği de toplumun dezavantajlı kesimlerinin ihtiyaçlarını göz ardı eden insanlardır. Eşitsizlik, yoksulluk ve ayrımcılık gibi sorunlarla mücadele edilirken bencil insanlar sadece kendilerini düşünerek hareket edip toplumun ilerlemesini engelleyebilirler.

Ancak, bencillik sadece olumsuz sonuçlar doğurmaz. İnsanların kendi ihtiyaçlarını karşılamak için çaba göstermeleri ve kendi hayatlarını yaşamaları doğal bir durumdur. Ayrıca,

insanların kendilerine zaman harcıyıp kendilerini geliştirmeleri ve mutlu olmaları da toplumun genel düzenine katkı sağlayabilir. Bu gibi bazı durumlarda insanların bencil davranması toplumsal açıdan bir sorun çıkarmaz.

Sonuç olarak insanların bencilliği kaçınılmazdır. Ancak, bu bencilliğin olumsuz sonuçlarına karşı mücadele etmek, insanların daha mutlu ve düzenli bir toplumda yaşamasını sağlayabilir. İnsan olarak kendimizi ve başkalarını düşünen bir toplum oluşturmak için çaba göstermeliyiz. Daha iyi bir toplum için, haddinden fazla bencillik yapan kişilere karşı durmak zorundayız.

Ege ÖZKAN

Türk Müzik Endüstrisindeki Büyük Gerileme

Günümüzde çoğu insan yorgunluğunu atmak için bir sürü yola başvuruyor. Bunlardan bir tanesi de müzik dinlemek. Ancak son zamanlarda müzik sektörü o kadar tekdüze ki insanlar artık o eski zamanlarda çıkmış şarkıları yeniden dinlemeye başlıyor. Çünkü yeni müzikler insanları tatmin etmiyor, yeni tarz da işler duyamıyorlar.

Günümüzde özellikle Rap müzik furyasının etkisi bunun en büyük etkenlerinden biri. Ülkemizin şartlarında herkes hemen ünlü olarak para kazanmak istiyor. Pastadan herkes pay almak isteyince de maalesef ki gelir elde edilemiyor. Ülkemizde ve dünyada Rap dışında çok fazla dinlenen çok fazla müzik türü var, R&B ve hâlâ eski etkisini kaybetmiş olsa da Pop bunlardan birisi. Kuşkusuz aralarında en yorucusu olan R&B, güzel bir sesiniz yoksa bu müziği yapmanız sadece zaman kaybı olur. Pop müzik ise ne kadar günümüzde Rap kadar kolay olsa da ülkemizde genellikle YouTube üstünden gelir edilen bir sektör ve bu yüzden gelir belki de sadece şarkının masrafına yetiyor. Geriye yine tek seçenek Rap kalıyor. Rap müzik sanatçıları ise genellikle gelirler Spotify üzerinden elde ediliyor. Spotify ülkemizde YouTube gibi platformlara kıyasla ücretli olsa bile dinleyicilere çok büyük kolaylık sağlıyor ve fiyatı kabul edilebilir bir düzeyde ve sanatçılara diğer platformlara göre ödeme yapıyorlar.

İşin aslı, Rap müziğin daha çok gelir getirmesi ve kolay olması. Rap müzik yapmak için ihtiyacınız olan bir adet stüdyo programı, sese bile ihtiyacınız yok. Eğer şarkıyı kaydederken detone olursanız eğer Autotune adı verilen özel program

sayesinde ritme uyum sağlayabilirsiniz. Ritim üretmek için ise stüdyo programından istediğiniz enstrümanları seçtikten sonra programın yapay zekâsı size şarkı için hemen bir altyapı oluşturuyor. Şarkınız bittikten sonra şarkıyı da yapay zekâ programları sayesinde aranje edebilirsiniz ve bu programlar neredeyse usta aranjojörler kadar başarılı. Hâl böyle olunca neredeyse bedavaya şarkı kaydediyorsunuz ve çevreniz varsa bunu yayınladıktan sonra para kazanmaya başlıyorsunuz. Doğal olarak da herkes bu kulvarı kovalıyor. İnsan cidden eski arabesk, halk müziği, Ajda Pekkan'ın yurtdışı sanatçılardan uyarladığı şarkıları dinlemeyi özlüyor.

Çoğu kişi Spotify'ın bu duruma el atabileceğini listelerinin tamamına sadece Rap değil pop vb. türlerden de şarkılar eklenebileceğini söylüyorlar ancak bu mümkün değil çünkü Rap sanatçılarının genellikle bağlı olduğu şirketler Spotify platformuna çok yüklü paralar ödüyorlar.

Sonuç olarak herkes ünlü olmak için aynı işi ortaya koyuyor ve ülkemizin müzikalite anlamında gerileyişi devam ediyor. Tabii ki bunda ne kadar platformlarında etkisi olsa da yeni nesil gençler hemen tüketilebilir, sadece bugünlük şarkıları beğeniyor. Olan maalesef ki cidden iyi işler üreten sanatçı kardeşlerimize oluyor. Onlar da bir süre sonra bu işlerinden vazgeçiyor. Cidden yurtdışındaki şarkıları klipleri dinlerken insanın vizyonu açılıyor. Umarız ki Türk müziği bu kısa süreli akımdan vazgeçer ve eskisi gibi ülkece cidden farklı ve renkli müzikler dinleriz!

Egemen ALOĞLU